

**Els contes musicals, un recurs didàctic per desenvolupar la
creativitat**

Proposta aplicada amb alumnes de Cicle Mitjà de Primària

Musical stories, an educational resource to develop creativity

A project applied to students of 3rd and 4th year of primary education

Autora: Anna Jordà Mas

Director: Miquel Alsina Tarrés

Menció de música

Curs: 2020-2021

Doble Grau d'Educació Infantil i Primària

Facultat d'Educació i Psicologia

Universitat de Girona

Resum del contingut

En aquest article es presenta una investigació-acció per determinar si en situació de pandèmia el recurs del conte musical és eficaç per tal que els alumnes desenvolupin les diferents habilitats musicals i concretament, la creativitat. Per tal de dur a terme la investigació s'ha dissenyat una proposta pràctica amb els alumnes de Cicle Mitjà de l'escola Eiximenis i seguidament, s'han valorat i analitzat les dades obtingudes juntament, amb una entrevista a l'especialista de música. Durant el desenvolupament de la investigació, s'ha pogut corroborar que el recurs és útil per potenciar la creativitat, les habilitats musicals, el gust per la lectura i l'educació en línia.

Paraules clau: contes musicals; COVID-19; creativitat; lectura; educació en línia

Abstract

This final dissertation will show, through an action-research methodology, whether in a pandemic situation the resource of musical stories is effective for students to develop different musical skills and specifically, creativity. In order to carry out the research, a practical proposal with the students of the 3rd and 4th year of primary education of Eiximenis School was designed. Afterwards the obtained data was evaluated, analyzed and contrasted with the help of an interview with the music-specialist teacher. Throughout the research, it has been possible to proof that the resource of musical stories is useful to enhance creativity, musical, reading and online education skills.

Key words: musical stories, COVID-19, creativity, reading, online education

Índex

Resum del contingut	2
1. Introducció	5
2. Marc teòric	7
2.1 Creativitat i educació musical	7
2.2 Importància de la lectura i els contes musicals.....	8
2.3 L'Aprenentatge Basat en Projectes Artístics	10
3. Mètode.....	12
3.1 Problemàtiques, objectius, preguntes i hipòtesis.....	12
3.2 Contextualització.....	13
3.2.1 Participants.....	13
3.3 Disseny i procediment.....	14
3.3.1 Fases del procés d'intervenció.....	15
3.3.2 Tècniques i instruments de recollida d'informació.....	15
3.3.3 Anàlisi de les dades	16
4. Resultats.....	17
4.1 Desenvolupament de les habilitats musicals i la creativitat a partir dels contes musicals	17
4.1.1 Dimensió percepció, comprensió i valoració	17
4.1.2 Dimensió interpretació i producció i dimensió d'imaginació i creativitat	18
4.2 Potenciar l'expressió musical dels alumnes en diferents contextos	22
4.3 Potenciar el gust per la lectura	25
4.4 Reforçar l'educació en línia	27
4.5 Entrevista a Gemma Pla Padrós	29
5. Discussió i conclusions.....	30
Referències documentals.....	34
Annexos	37
Annex 1, Entrevista a Gemma Pla Padrós.....	37
Annex 2, Programació de la intervenció educativa.....	39
Annex 3, Rúbriques d'avaluació.....	54
Annex 4, Formularis del <i>Classroom</i>	56

Índex de figures

Figura 1: fases del procés d'investigació (font: l'autora).	15
Figura 2: metodologia utilitzada per l'anàlisi de dades. (font: l'autora).	17
Figura 3: gràfic de barres on es mostren les avaluacions de la dimensió 1 (font: l'autora).	18
Figura 4: gràfic de barres on es mostren les avaluacions de la dimensió 2 amb relació al treball en grup (font: l'autora).	19
Figura 5: gràfic de barres on es mostren les avaluacions de la dimensió 2 i 3 amb relació a l'assoliment de la tasca (font: l'autora).	19
Figura 6: gràfic de barres per avaluar la dimensió 2 amb relació a l'ús i la cura dels instruments (font: l'autora).	20
Figura 7: gràfic de barres on es mostren les avaluacions de la dimensió 2 amb relació al treball en grup (font: l'autora).	20
Figura 8: gràfic de barres on es mostren les avaluacions de la dimensió 2 i 3 amb relació als apartats de la presentació (font: l'autora).	21
Figura 9: gràfic de barres on es mostren les avaluacions de la dimensió 2 i 3 amb relació a la utilització de varietat de sonoritats i adequació d'aquestes al text (font: l'autora).	21
Figura 10: gràfic de barres on es mostren les avaluacions de la dimensió 2 i 3 amb relació a l'ús respectuós dels instruments (font: l'autora).	22
Figura 11: gràfic de barres per observar quins alumnes recordaven els instruments dels racons (font: l'autora).	23
Figura 12: gràfic de barres per analitzar què ha sigut pels alumnes el més senzill a l'hora de tocar el conte (font: l'autora).	24
Figura 13: gràfic de barres per analitzar què ha sigut pels alumnes el més difícil a l'hora de tocar el conte (font: l'autora).	24
Figura 14: gràfic de sectors circulars per valorar si havia agradat l'explicació del conte (font: l'autora).	25
Figura 15: gràfic de barres amb relació a la lectura en veu alta (font: l'autora).	26
Figura 16: gràfic de sectors circulars per valorar el gust per la lectura dels alumnes (font: l'autora).	27
Figura 17: gràfic de sectors circulars per observar si tenen ganes de seguir llegint (font: l'autora).	27
Figura 18: gràfic de sectors circulars per analitzar si ha realitzat de manera autònoma el primer formulari en línia (font: l'autora).	28
Figura 19: gràfic de sectors circulars per analitzar si ha realitzat de manera autònoma el segon formulari en línia (font: l'autora).	28
Figura 20: gràfic de sectors circulars per observar si els serveix repassar el que han fet a l'aula a través del formulari (font: l'autora).	29

1. Introducció

El món està en constant moviment i evolució. Actualment, la nostra societat es troba immersa en una crisi sanitària i alhora, econòmica, social, educativa i cultural. Per aquest motiu, cal que els docents estableixin nous plantejaments educatius per tal de superar el dèficit que provoca la pandèmia de la COVID-19. (Ollonarte, 2020)

L'educació, al llarg dels temps, s'ha hagut d'adaptar per donar resposta a les diferents necessitats dels alumnes, tot proporcionant recursos, eines i materials perquè esdevinguin ciutadans preparats pels reptes del futur.

Si ens centrem en l'educació musical, segons Hernández, Hernández i Milán (2010), l'objectiu principal d'aquesta és aconseguir la formació integral de la persona mitjançant el desenvolupament de les facultats intel·lectuals, psicològiques, sociològiques, expressives i psicomotrius dels alumnes.

Tenint en compte la literatura estudiada, el present Treball de Fi de Grau amb títol "Els contes musicals, un recurs didàctic per desenvolupar la creativitat", i subtítol "Proposta aplicada amb alumnes de Cicle Mitjà de Primària", presenta un estudi realitzat amb els alumnes de Cicle Mitjà de l'escola Eiximenis de Girona. En el grup-classe s'han detectat dues problemàtiques. En primer lloc, a causa dels sis mesos de confinament per la pandèmia de la COVID-19, els alumnes mostren un clar retrocés en els aprenentatges de la lectura en comparació amb els altres anys. En segon lloc, amb relació a l'educació musical, des de l'escola es valora poc la dimensió d'imaginació i creativitat, atès que només s'avalua des de l'àmbit d'educació artística visual i plàstica.

A partir de la detecció de les dues problemàtiques s'ha realitzat una investigació-acció que se centra a respondre la següent pregunta: **en situació de pandèmia, és eficaç utilitzar el recurs dels contes musicals per desenvolupar la creativitat dels alumnes?**

Tanmateix, el present Treball de Fi de Grau té per objectiu principal reafirmar que l'ensenyament de la música es pot dur a terme a partir del recurs dels contes

musicals i alhora, pretén potenciar l'expressió musical dels alumnes en diferents contextos, també el seu gust per la lectura i finalment, reforçar la importància de l'educació en línia, atès que a causa de la situació actual es considera necessari potenciar el pla d'educació digital per a Catalunya.

La proposta preparada per als alumnes segueix la metodologia Aprenentatge Basat en Projectes Artístics, ABPA. Segons Generalitat Valenciana (2018-2019) a l'Educació Primària el contingut curricular augmenta i per molts docents això implica un impediment a l'hora de treballar per projectes. No obstant això, cada vegada hi ha més centres educatius que demostren que és possible el treball per projectes. A més, és imprescindible reforçar la presència dels llenguatges artístics en els projectes de l'aula i del centre.

Alhora, la proposta està inspirada en el projecte MARC -(Mestres Àvies Recuperadores de Contes)- de Rosa Sensat. Aquest projecte és una proposta de mestres jubilades que volen col·laborar en l'educació. La proposta se centra a continuar utilitzant contes en català com a lligam tradicional entre infants, joves i gent gran i també recuperar històries i mites clàssics mentre es transmet als alumnes el goig de l'oralitat que actualment, s'està perdent. Per aquest motiu, el present treball utilitza contes tradicionals que es transmeten oralment.

Tal com destaca Trabal (2019) "El gust per la lectura es construeix de mica en mica, amb el pas dels anys. És un camí llarg que, si es recorre pas a pas, du a bon port. Però cal iniciar-lo com més aviat millor, amb la imaginació i la il·lusió de tots: mestres, famílies i alumnes." (Trabal, 2019, 7).

A mesura que es realitzen les sessions es durà a terme un estudi d'investigació-acció del qual s'extrauran les dades rellevants. S'utilitzarà una metodologia mixta, qualitativa i quantitativa. Després s'analitzaran les dades per tal d'obtenir uns resultats i unes conclusions.

Amb l'anàlisi i interpretació dels resultats es pretén poder respondre la pregunta inicial i saber si la hipòtesi era certa.

2. Marc teòric

2.1 Creativitat i educació musical

L'escola del segle XXI no pot continuar basant-se en la transmissió de coneixement i destreses instrumentals; cal apostar pel desenvolupament de la creativitat dels alumnes tant de manera individual com grupal. (Marina, 1993).

Gutiérrez (2018) afegeix que la creativitat és una qualitat imprescindible per assolir l'èxit i la realització personal, atès que la societat habitualment demana que els ciutadans emprenedors tinguin un alt grau de dinamisme i participació activa. Per aquest motiu, és necessari que l'escola respongui a aquesta necessitat i per tant, cal que es treballi la creativitat des dels diversos àmbits del currículum.

Tal com defineix Villegas (2008), la creativitat és un procés de producció i descobriment de noves idees o conceptes que compleixen amb les exigències socials. A més, és una habilitat de la cognició humana on es vinculen aspectes cognitius i afectius de la personalitat.

Bravo y De Moya (2006), exposen que el docent té una gran importància en aquest procés com a facilitador de la creativitat dels estudiants. Per tal que els infants puguin desenvolupar la creativitat cal que el docent proporcioni un ensenyament creatiu i alhora, tingui una actitud constructivista, confiï en el potencial dels alumnes, conegui les seves característiques, el seu funcionament psicològic i les seves necessitats.

Alhora, és necessari, tal com exposa Villegas (2003), tenir en compte que la creativitat presenta unes aptituds variables diferents en cada ésser humà, ja que en la creativitat s'inclouen diferents components cognitius, afectius i intel·lectuals.

Si ens centrem en l'educació musical, nombrosos estudis i pedagogs clàssics musicals com Orff, Willemns o Dalcroze destaquen la importància de la creativitat com un element imprescindible pel coneixement musical. Gutiérrez (2018) afirma que és essencial que a les aules de música el docent parteixi d'un currículum

creatiu, utilitzi tècniques creatives i fomenti un clima de llibertat on es valori l'originalitat i es potenciï la pràctica instrumental i l'experimentació sonora. D'aquesta manera, els alumnes desenvoluparan capacitats, aptituds i habilitats musicals que afavoriran la seva formació musical i també la seva educació integral.

Segons Bernal (2003; citat per Hernández, Hernández i Milán, 2010), habitualment les activitats musicals s'han centrat en el cant, la lecto-escriptura musical i la pràctica instrumental. No obstant això, la creació musical ha quedat en molts moments en segon pla. Per aquest motiu, és necessari que actualment, es potenciï des dels centres educatius l'educació creativa.

Segons Fontdevila (2016) "el context d'aula on es desenvolupa l'activitat creativa posa en relació tots els seus integrants, i com més obert és l'espai i la comunicació, més llibertat expressiva s'aconsegueix". (Fontdevilla, 2019, p.32). Tanmateix, St John (2004; citat per Fontdevila 2016), afegeix que cal que el context sigui relaxat i l'infant s'hi senti segur així, s'apoderarà de llibertats per explorar i descobrir.

2.2 Importància de la lectura i els contes musicals

Segons Portell (2020) la narració oral és la forma de comunicació primigènia de l'espècie humana. Per aquest motiu, els adults hem d'apropar als alumnes el coneixement d'aquests fonaments culturals.

Segons Llorens (2015), la lectura i més concretament, la comprensió lectora, es considera una capacitat bàsica que va completament relacionada amb el desenvolupament personal i professional de tota persona, atès que sense comprensió lectora no hi ha aprenentatge. A més, mitjançant la comprensió els humans som capaços d'extreure informació per adaptar-nos al medi i al context social en el qual vivim.

L'objectiu principal de la dimensió de la comprensió lectora, segons Llorens (2015), és que els alumnes siguin capaços d'entendre textos de diferent complexitat i de gèneres diversos. Per tant, l'aprenentatge de la lectura consistirà en l'adquisició d'estratègies que permeten el desenvolupament de la competència lectora en qualsevol disciplina.

Tal com diu el currículum de primària de Catalunya:

- Per comprendre, el lector necessita reconèixer les lletres, les paraules, les frases, però també interpretar el missatge que porta el text.
- L'actitud envers la lectura és la disposició per llegir de manera plaent —que porta a la pràctica lliure i voluntària—, per omplir la curiositat i el desig de saber, així com per obtenir satisfacció personal. (Generalitat de Catalunya, 2015, p.29)

Si ens centrem en la literatura de tradició oral, utilitzada en el present treball, una proposta òptima que ajuda a introduir als infants en el món de la literatura consisteix a fer-los participants de la literatura de tradició oral. (Alegria, 2019).

A l'hora de definir la literatura de tradició oral, segons Alegria (2019), es presenten discrepàncies, atès que analitzant la seva definició etimològica observem una contradicció a l'hora de denominar com a "literatura" a les tradicions que es transmeten oralment. No obstant això, analitzant la perspectiva històrica s'observa que en l'origen de l'expressió escrita sempre hi ha hagut present l'oralitat.

Un recurs utilitzat per potenciar la competència lectora, la creativitat i molts altres aspectes són els contes musicals. Aquest recurs s'ha estat utilitzat en el present treball.

Encabo i Rubio (2010) defineixen el conte musical com "Una narració musicada. Concretament, un relat que agafa una major força expressiva mitjançant la sonorització o l'expressió de determinades accions i sentiments a partir de recursos sonors". (p.89)

Segons Sevilla (2017), a partir dels contes musicals s'estimula la curiositat dels alumnes, la capacitat de crear, innovar i alhora, es fomenten les competències i habilitats cognitives d'ordre superior relacionades amb el pensament creatiu com

la flexibilitat, l'elaboració, la pluja d'idees, la imaginació, la capacitat de resolució de problemes i alhora, la competència lectora.

Des de l'àmbit psicològic, Alegría (2019) destaca que els contes ajuden a enfortir les respostes emocionals dels infants. Quan els alumnes llegeixen o escolten un conte aprenen a gestionar les seves respostes emocionals davant una diversitat de problemes que es poden trobar en un futur.

Però, per tal que aquest procés esdevingui òptim és essencial que el docent esdevingui l'encarregat de potenciar a través de la literatura infantil i la música la creativitat dels alumnes. (Alegría, 2019)

2.3 L'Aprenentatge Basat en Projectes Artístics

Tal com diu Caeiro (2017) aprendre a partir de projectes i a través de l'experiència creativa i creadora no és quelcom nou, ja que diversos estudis demostren que aquesta metodologia ha estat present en moments històrics passats.

Segons Knoll (1997; citat per Caeiro, 2018), l'origen del mètode per projectes s'ha de remuntar al Renaixement i al moviment de l'educació arquitectònica que va sorgir a Itàlia a finals del segle XVI. No obstant això, fins a finals del segle XIX i principis del XX, amb el sorgiment de l'Escola Progressista als Estats Units, aquesta metodologia no va adquirir protagonisme.

Segons Caeiro (2017), John Dewey (1859-1952) va ser un dels pioners de l'Aprenentatge Basat en Projectes, atès que defensava que l'escola havia de ser un espai de producció i reflexió a partir d'experiències rellevants de la vida social. A partir d'aquest ideal, segons Del Carmen (2010; citat per Caeiro, 2017), van sorgir altres propostes com els mètodes globalitzadors de Decroly o el mètode d'investigació del medi de Freinet. Aquests, també promouen la utilització d'un mètode científic, d'investigació i experimentació a l'aula.

Així doncs, segons Alsina, Mallol i Alsina (2020), l'Aprenentatge Basat en Projectes (ABP), és un mètode utilitzat a tots els nivells d'ensenyament obligatori

que es basa en l'organització i planificació de l'aprenentatge, habitualment a partir del treball cooperatiu, per tal d'obtenir un producte final. Alhora, els autors destaquen que aquesta metodologia aconseguix que els alumnes esdevinguin persones autònomes i socialment competents i al mateix temps, la seva motivació augmenti aconseguint així, implicar-los en el seu aprenentatge.

Actualment, ha sorgit l'Aprenentatge Basat en Projectes Artístics (ABPA). La proposta del present treball ha estat inspirada en aquesta metodologia.

L'enfocament de l'Aprenentatge Basat en Projectes Artístics parteix d'una perspectiva multidisciplinària, atès que engloba la música, les arts escèniques, les arts plàstiques, visuals i audiovisuals i l'educació física. (Generalitat Valenciana, 2018-2019)

Caeiro (2017; citat per Generalitat Valenciana, 2018-2019), defineix l'ABPA com "Una vivència educativa, cognitiva, sensitiva i emotiva, el propòsit de la qual és construir un objecte, generar un producte o donar forma física a una idea o sentiment per mitjà de llenguatges, materials, eines i recursos." (p.5)

En aquest moment, és quan el llenguatge artístic pren especial rellevància.

De Pascual i Lanau (2018; citat per Generalitat Valenciana 2018-2019) afegeixen que "és un procés creatiu, que suposa una vivència reflexiva per a l'alumnat, on projecten la seva acció creadora, amb un aprenentatge actiu i significatiu, plasman les seves emocions, sentiments i idees, i creant experiències estètiques significatives". (p.13)

És imprescindible doncs, que durant el projecte es tingui en compte tant l'acció i el procés com el resultat i el producte. Atès que, els processos artístics creatius acostumen a resoldre's utilitzant majoritàriament processos informals, inventius i atzarosos que poden tenir solucions diverses.

Alhora, Caeiro (2017) destaca que l'educació artística no només ha de ser considerada un aprenentatge formal sinó que també ha de ser vivencial, atès que la cognició i la metacognició són tan importants com la vessant emocional.

Finalment, cal tenir en compte, segons Generalitat Valenciana (2018-2019), que l'Aprenentatge Basat en Projectes Artístics reivindica la importància d'avaluar i no qualificar, atès que l'avaluació és un moment de reflexió i diàleg igualitari on es valora l'aprenentatge i el seu procés. Alhora, Fontdevila (2016) afegeix que és important que l'avaluació es dugui a terme durant tot el procés a partir de rúbriques.

3. Mètode

3.1 Problemàtiques, objectius, preguntes i hipòtesis

Després de conèixer la importància de l'educació musical, la comprensió lectora i el recurs del conte musical es pot delimitar quin és l'objectiu d'estudi del present Treball de Fi de Grau, les preguntes que han enfocat la recerca i la hipòtesi que s'espera.

A partir de l'observació directa dels alumnes de Cicle Mitjà de l'escola Eiximenis, les converses amb les tutores d'aula i l'especialista de música he pogut observar diverses problemàtiques que han enfocat la investigació. En primer lloc, a causa dels sis mesos de confinament per la pandèmia de la COVID-19 els alumnes tenen buits en alguns aprenentatges. Concretament, en el cas de l'aprenentatge de la lectura i la lectoescriptura es pot observar un clar retrossés en comparació amb els altres anys. D'altra banda, si ens centrem en l'assignatura de música, he pogut observar que des de l'escola es valora poc la dimensió d'imaginació i creativitat, atès que només s'avalua des de l'àmbit d'educació artística visual i plàstica.

La pregunta principal de la investigació és: en situació de pandèmia, és eficaç utilitzar el recurs dels contes musicals per desenvolupar la creativitat dels alumnes?

A partir de la pregunta i l'observació he definit els objectius. L'objectiu principal de la investigació és reafirmar que l'ensenyament de la música, incloent-hi la creativitat, es pot dur a terme a partir dels contes musicals. Per tant, aconseguir que els alumnes de Cicle Mitjà desenvolupin habilitats musicals corresponents a

les 3 dimensions de l'àmbit artístic musical. Alhora, també em plantejo potenciar l'expressió musical dels alumnes en diferents contextos, el seu gust per la lectura i finalment, reforçar la importància de l'educació en línia.

A partir d'aquesta pregunta em plantejo la següent hipòtesi que potser esdevindrà la conclusió de l'estudi: **els contes musicals són un recurs eficaç per tal que els alumnes desenvolupin habilitats musicals i entre elles, la creativitat. A més, a partir del recurs es potenciarà el gust per la lectura i l'educació en línia.**

3.2 Contextualització

El centre en el qual s'aplica la investigació és l'escola Eiximenis de Girona, un centre educatiu públic d'educació infantil i primària situat al carrer D'en Francesc Eiximenis número 7. El curs escolar 2020-2021, a causa de la COVID-19, l'escola ha decidit organitzar-se en grups de convivència i socialització estable. Els grups són de 17-20 alumnes. Alhora, els cursos s'han organitzat de la següent manera: P3, P4-P5, 1r-2n, 3r-4t, 5è i 6è. Per tant, la majoria de les aules són internivell.

Cal destacar que el nivell socioeconòmic i cultural de les famílies de l'escola, en general, és elevat i això fa que els alumnes habitualment, tinguin suport a casa i no hagin de preocupar-se per les necessitats bàsiques.

3.2.1 Participants

L'estudi s'aplica, concretament, a tres aules de Cicle Mitjà. Un total de 51 alumnes, 25 alumnes de 3r, 14 nens i 11 nenes i 26 alumnes de 4t, 12 nens i 14 nenes.

Quant a la llengua materna cal especificar que dels 51 alumnes 27 són catalanoparlants. No obstant això, la resta d'alumnes saben parlar i comprenen a la perfecció el català.

Respecte als alumnes que presenten Necessitats Específiques de Suport Educatiu (NESE), tenint en compte la totalitat d'alumnes que han participat en l'estudi, hi ha un alumne amb una minusvalidesa d'un 35% i quatre alumnes amb Necessitats Específiques de Suport Educatiu pendents de dictamen. Cal tenir present que aquests alumnes presenten certes dificultats en l'adquisició dels aprenentatges i alhora, presenten una capacitat de retenció, raonament i reflexió inferior que la resta de participants.

També hi ha tres alumnes amb un Pla d'Atenció Individualitzat.

Els tres grups-classes són diferents i les necessitats i demandes dels alumnes també són diverses. No obstant això, tots els alumnes en general, es caracteritzen per ser atents, participatius, tranquils, amb ganes d'aprendre, interessats pels diferents temes, reflexius i molt curiosos.

Tanmateix, referent a la cohesió de grup, cal destacar que les aules internivell s'han instaurat des d'aquest curs, la qual cosa ha provocat que molts alumnes no es coneguessin entre ells. No obstant això, els tres grups-classe estan cohesionats i no presenten gaires problemàtiques a l'hora de fer grups de treball.

En l'àmbit musical els alumnes estan acostumats a treballar la música de manera activa i participativa, atès que l'especialista de música del centre potencia el treball per racons i l'aprenentatge actiu on els alumnes esdevenen els protagonistes de les sessions.

3.3 Disseny i procediment

En el present Treball de Fi de Grau es durà a terme una investigació-acció que té per finalitat complir els objectius exposats a l'apartat 3.1 i a partir d'aquests, poder millorar les problemàtiques observades en el centre i reflexionar sobre la proposta.

Segons Latorre (2003) la investigació-acció es pot definir com un estudi sistemàtic enfocat a millorar la pràctica educativa a través de les pròpies accions pràctiques i alhora, de reflexió sobre les accions. Kemmis (1993) afegeix que és una forma

d'indagació autoreflexiva dels participants en una situació educativa per tal de millorar una problemàtica.

Martí (2003) exposa les preguntes que s'utilitzen a les diverses frases dels processos d'investigació acció: què és el que hi ha?; com ho veiem i com ho veuen els altres?; què podem fer, què farem i com? Així doncs, a partir d'aquestes preguntes, a continuació es detallen les fases que s'han seguit per a realitzar el present estudi.

3.3.1 Fases del procés d'intervenció

En aquesta investigació s'han seguit les 8 fases següents:

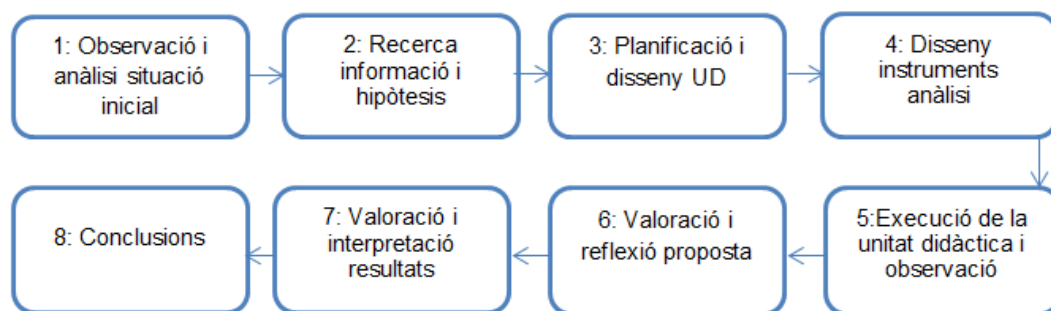

Figura 1: fases del procés d'investigació (font: l'autora).

3.3.2 Tècniques i instruments de recollida d'informació

Les tècniques de recollida d'informació utilitzades per aquest estudi se situen en l'apartat de tècniques de recollida mixtes. Alhora, es tenen en compte dues fonts d'informació: les dades extretes de les avaluacions i formularis dels alumnes i l'entrevista a la mestra especialista de música.

En relació amb les dades dels alumnes, primer s'utilitzarà una observació directa al llarg de les diferents sessions per tal de valorar a partir de comentaris o actituds com ha funcionat l'activitat. En segon lloc, s'ha creat una rúbrica d'avaluació per a cada proposta. En aquesta, s'ha utilitzat la dicotomia novell- expert, i a partir d'aquests, s'han determinat els diferents nivells observats durant les sessions programades. Finalment, un formulari per a cada proposta on cada pregunta ajuda a observar si s'han complert o no els objectius plantejats en un inici.

Les diferents dades ajudaran a respondre la pregunta inicial.

(vegeu les rúbriques d'avaluació a l'annex 3 i els formularis a l'annex 4)

D'altra banda, i referent a l'entrevista a l'especialista de música, aquesta s'analitzarà i utilitzarà per conèixer la seva opinió envers la pregunta inicial i alhora, s'utilitzarà per copsar les seves impressions i donar més validesa a les dades obtingudes a partir dels instruments d'anàlisi explicats anteriorment.

(vegeu l'entrevista a l'annex 1)

3.3.3 Anàlisi de les dades

Per tal d'analitzar les diferents dades recollides s'utilitzarà una metodologia mixta, és a dir, es combina la metodologia qualitativa i quantitativa, atès que s'extreuen resultats numèrics de manera quantitativa i alhora, també s'analitzen observacions, comentaris i les dades de l'entrevista de manera qualitativa.

Tal com s'ha esmentat a l'apartat 3.3.2 una part de la investigació del present treball s'ha realitzat utilitzant una metodologia quantitativa, concretament emprant unes rúbriques d'avaluació de les dues propostes que s'han dut a terme a l'aula i alhora, s'han analitzat les respostes quantitativament dels formularis que han completat els alumnes a partir de la plataforma del *Classroom*.

D'altra banda, tenint en compte la metodologia qualitativa, les tècniques bàsiques que s'utilitzaran per recollir les dades seran l'observació, l'entrevista qualitativa i alhora, un cop analitzats els formularis quantitativament també s'analitzaran de manera més subjectiva tenint en compte algunes dades rellevants.

Seguidament, un cop es tinguin extretes totes les dades s'organitzaran per categories per tal d'interpretar els resultats i finalment, extreure'n una conclusió.

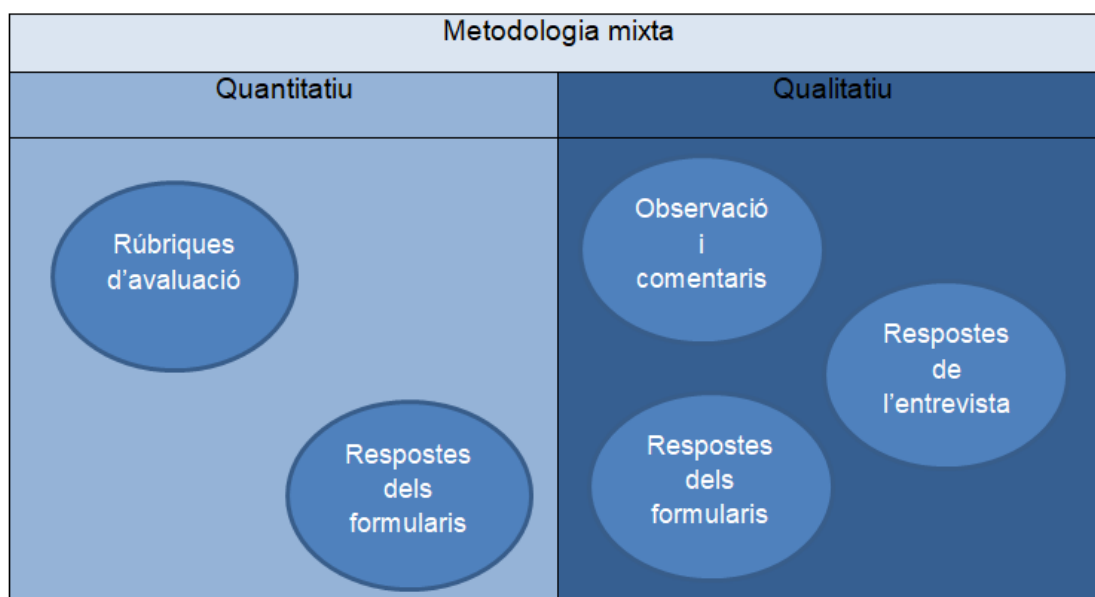

Figura 2: metodologia utilitzada per l'anàlisi de dades. (font: l'autora).

4. Resultats

Després d'haver posat en pràctica la proposta “La màgia dels contes i la seva música” i un cop obtingudes les dades es mostren els resultats obtinguts amb els 51 alumnes de Cicle Mitjà.

En primer lloc, s'analitzen cadascuna de les variables per veure si a partir dels contes musicals els alumnes poden adquirir i desenvolupar les habilitats musicals i en especial, la creativitat. En segon lloc, es vol observar si s'ha potenciat l'expressió musical dels alumnes en diferents contextos, el seu gust per la lectura i finalment, si s'ha reforçat l'educació en línia.

4.1 Desenvolupament de les habilitats musicals i la creativitat a partir dels contes musicals

4.1.1 Dimensió percepció, comprensió i valoració

Segons Generalitat de Catalunya (2015) la dimensió 1 de l'àmbit d'educació artística inclou les competències que fan que una persona tingui una actitud conscient i activa davant les realitats sonores de l'entorn natural i cultural.

Per valorar aquest ítem s'han utilitzat les dues activitats d'audició activa titulades "el penso musical" i aquestes, s'han avaluat a partir d'una rúbrica d'avaluació on es diferenciava entre l'alumne expert, l'avançat, l'aprenent i el novell.

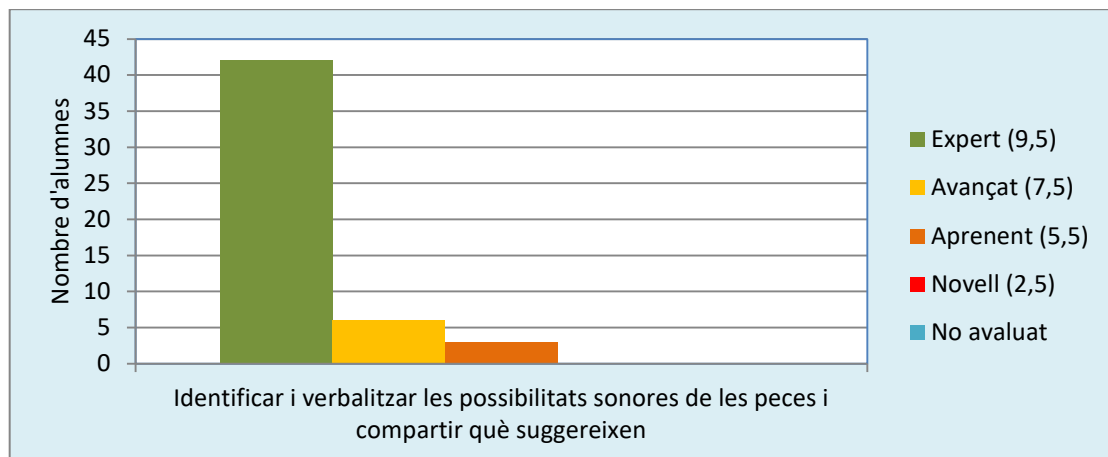

Figura 3: gràfic de barres on es mostren les avaluacions de la dimensió 1 (font: l'autora).

A la figura 3 es pot observar un gràfic de barres. En aquest, es pot veure com dels 51 alumnes participants, 42 es troben a l'expert, 6 a l'avançat, 3 a l'aprenent i 0 al novell. No hi ha cap alumne no avaluat.

4.1.2 Dimensió interpretació i producció i dimensió d'imaginació i creativitat

Segons Generalitat de Catalunya (2015) la dimensió 2 d'interpretació i producció de l'àmbit artístic "inclou les competències que permeten que una persona s'expressi, es comuniqui i gaudeixi utilitzant els llenguatges de les arts." (p.131) i la dimensió 3 d'imaginació i creativitat inclou "les competències que es relacionen amb la imaginació i la creativitat, que són qualitats inherents al gènere humà i que es poden desenvolupar i aprendre." Alhora, Generalitat de Catalunya (2015), afegeix que les arts permeten preparar als individus a ser flexibles i tolerants, qualitats fonamentals en la societat actual. (p.131)

Per valorar aquest ítem s'han utilitzat dos blocs d'activitats. Aquests, permetran veure si els alumnes han evolucionat i rectificat els primers errors. S'han utilitzat dues activitats diverses i aquestes, s'han avaluat a partir d'una rúbrica d'avaluació i un formulari en línia.

Si ens centrem en el primer bloc titulat “El millor pretendent del món, musicat” els resultats obtinguts són els següents:

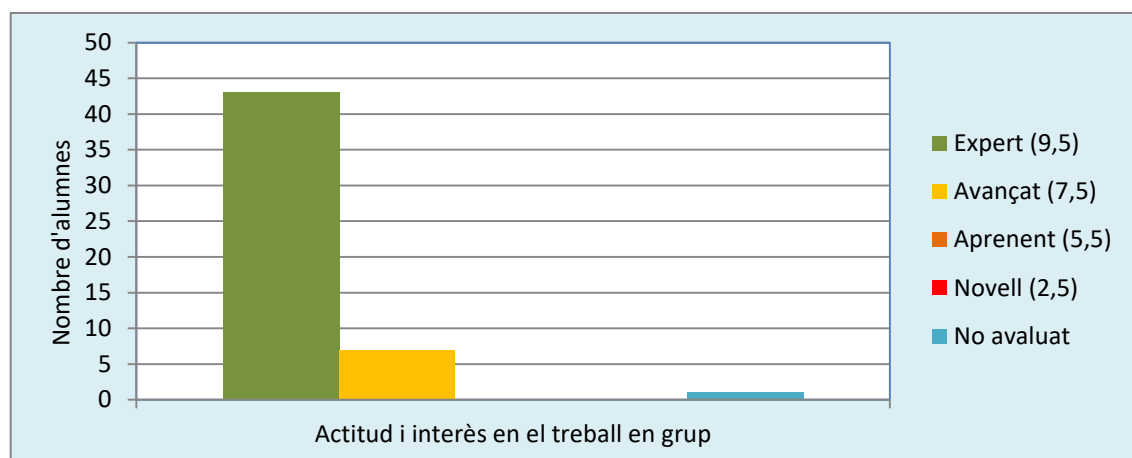

Figura 4: gràfic de barres on es mostren les avaluacions de la dimensió 2 amb relació al treball en grup (font: l'autora).

Amb relació a l'actitud i interès en el treball en grup es pot observar com 43 alumnes es troben a l'expert i 7 a l'avançat. Hi ha un alumne que no s'ha pogut avaluar, atès que no ha assistit al seguit d'activitats.

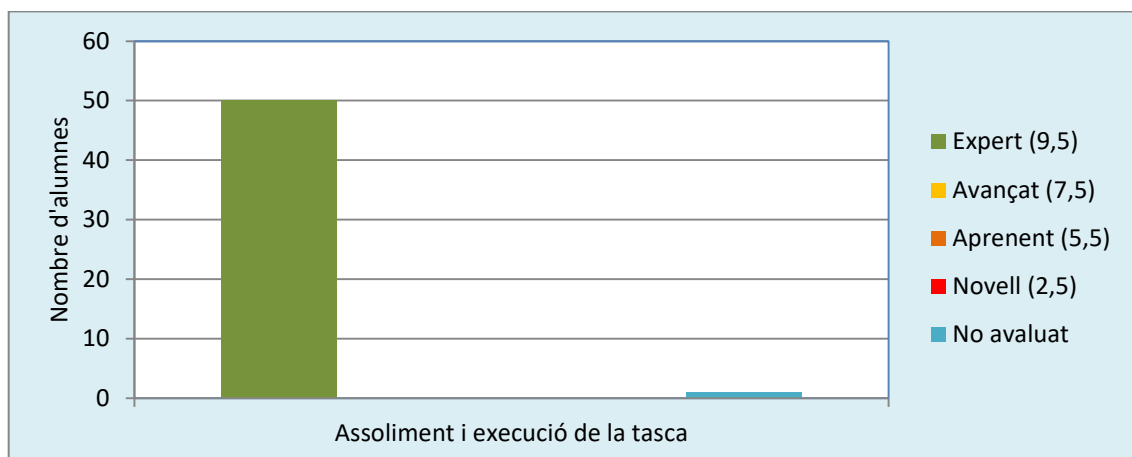

Figura 5: gràfic de barres on es mostren les avaluacions de la dimensió 2 i 3 amb relació a l'assoliment de la tasca (font: l'autora).

Pel que fa a l'assoliment i execució de la tasca, 50 alumnes es troben a l'expert i 1 alumne no s'ha pogut avaluar, atès que no ha assistit al seguit d'activitats.

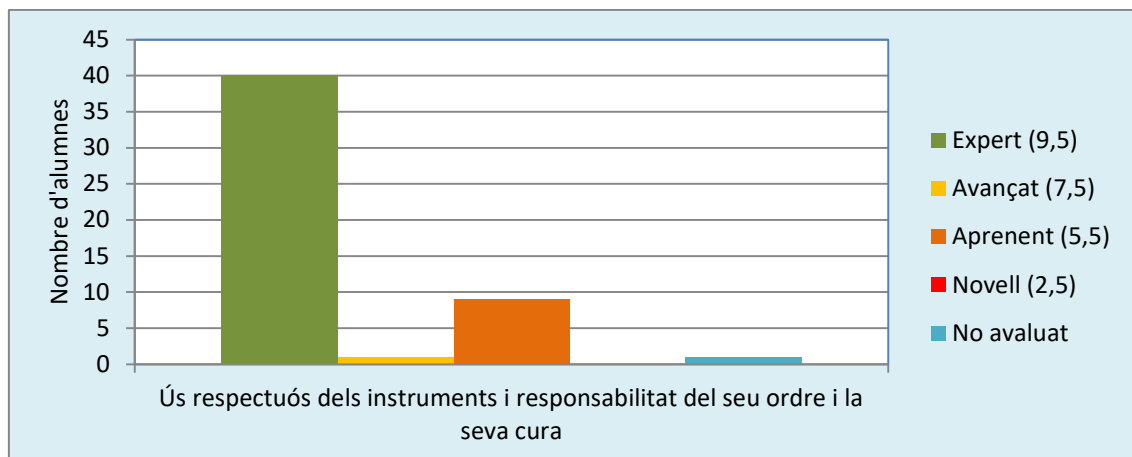

Figura 6: gràfic de barres per avaluar la dimensió 2 amb relació a l'ús i la cura dels instruments (font: l'autora).

A la figura 6, 40 alumnes se situen a l'expert, 1 a l'avançat i 9 a l'aprenent. Cal dir que 1 alumne no s'ha pogut avaluar, atès que no ha assistit al seguit d'activitats.

Si ens centrem en el segon bloc titulat "Posem música a Aladí i la llàntia meravellosa" els resultats obtinguts són els següents:

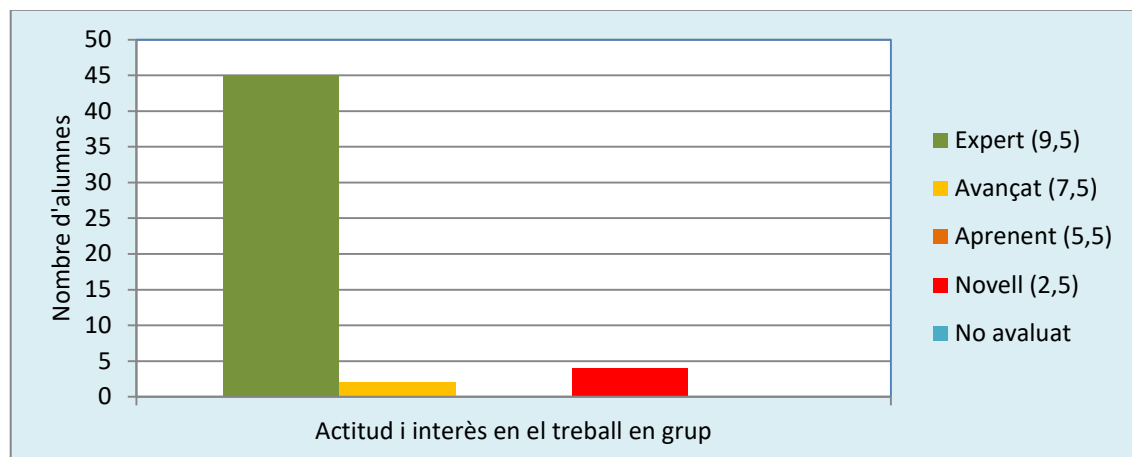

Figura 7: gràfic de barres on es mostren les avaluacions de la dimensió 2 amb relació al treball en grup (font: l'autora).

A la figura 7 es pot observar un gràfic de barres. En aquest, es pot veure com dels 51 alumnes participants, 45 es troben a l'expert, 2 a l'avançat, i 4 al novell. Tanmateix, no hi ha cap alumne no avaluat.

Amb relació a l'ítem general d'assoliment i execució de la tasca, aquest s'ha dividit en tres subítems per tal de concretar més l'avaluació de l'activitat. Els dos primers, organització de la presentació amb un inici, un desenvolupament i un

final i utilització de varietat de sonoritats i adequació d'aquestes en el text. El tercer subítem relatiu a la bona lectura en veu alta s'analitzarà a l'apartat 4.3.

En primer lloc, s'ha valorat si en la presentació dels alumnes quedava clar l'inici, el desenvolupament i el final.

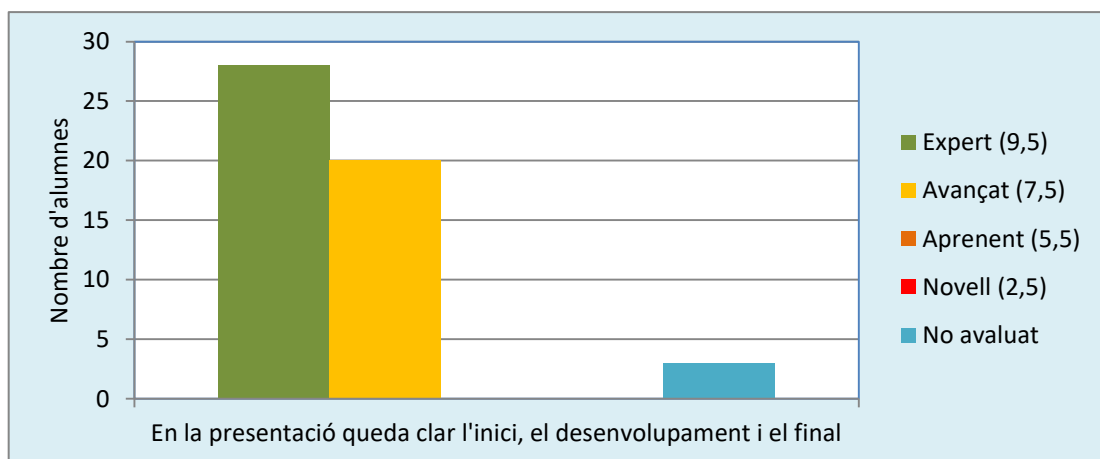

Figura 8: gràfic de barres on es mostren les avaluacions de la dimensió 2 i 3 amb relació als apartats de la presentació (font: l'autora).

A la figura 8 amb relació als apartats de la presentació, 28 alumnes se situen a l'expert i 20 a l'avançat i 3 alumnes no s'han avaluat, atès que no hi han sigut el dia de la presentació final.

En segon lloc, s'ha valorat si han utilitzat varietat de sonoritats i les han adequat en el text.

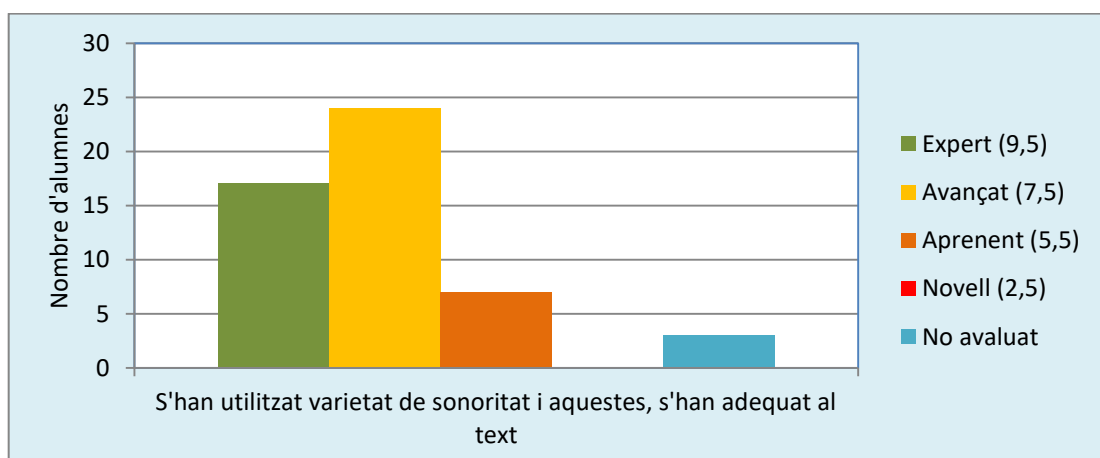

Figura 9: gràfic de barres on es mostren les avaluacions de la dimensió 2 i 3 amb relació a la utilització de varietat de sonoritats i adequació d'aquestes al text (font: l'autora).

A la figura 9 es pot observar com dels 51 participats 17 es troben a l'expert, 24 a l'avançat, 7 a l'aprenent i 3 alumnes no estan avaluats, atès que no hi eren el dia de la presentació del projecte final.

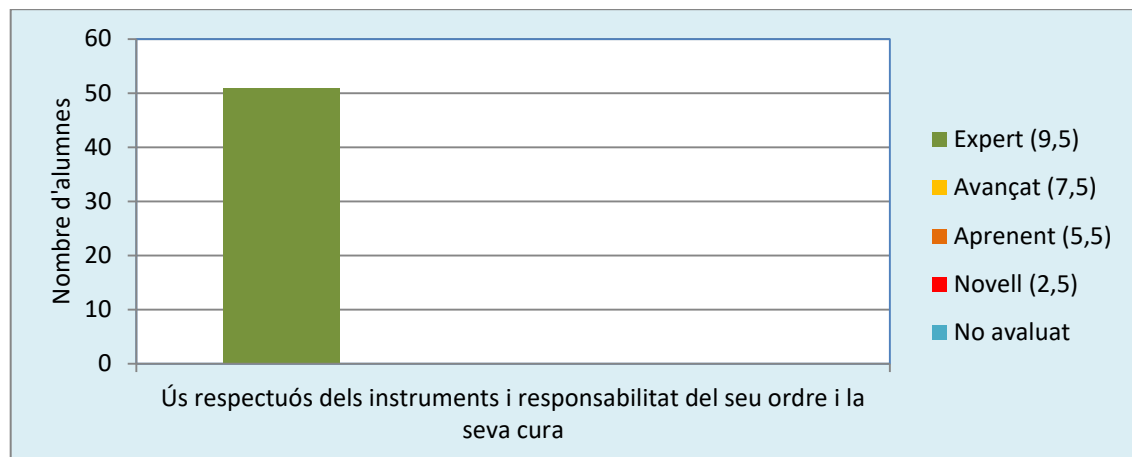

Figura 10: gràfic de barres on es mostren les avaluacions de la dimensió 2 i 3 amb relació a l'ús respectuós dels instruments (font: l'autora).

A la figura 10 es mostra l'ítem del bloc 2 relatiu a l'ús respectuós dels instruments i la responsabilitat del seu ordre i la seva cura. En aquest, tots 51 alumnes es troben a l'expert.

4.2 Potenciar l'expressió musical dels alumnes en diferents contextos

Per valorar aquest ítem s'han utilitzat dos formularis en línia que els alumnes han contestat a partir de la plataforma del *Classroom*.

Si ens centrem en el primer bloc, s'ha demanat als alumnes que recordessin dos instruments utilitzats als racons i quin racó els havia agradat més. La primera pregunta s'analitza quantitativament i la segona qualitativament.

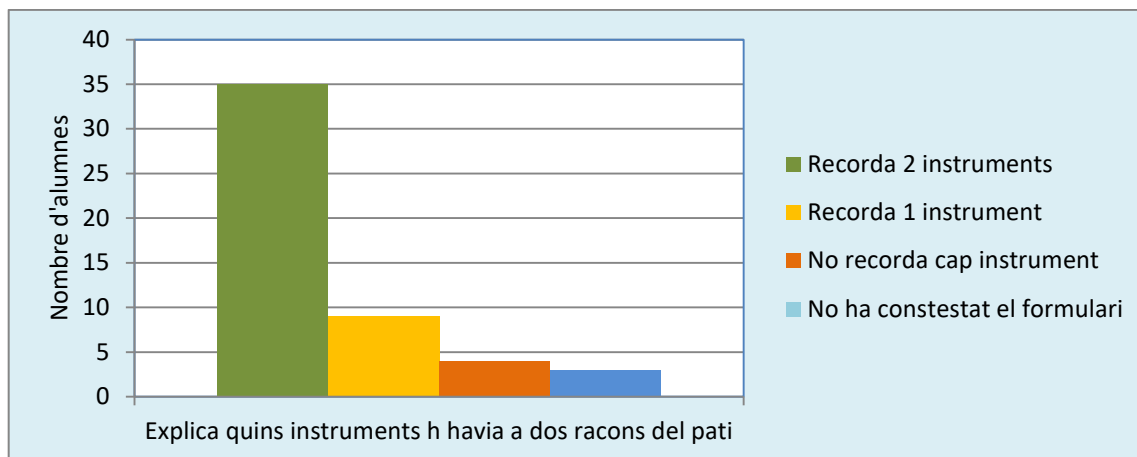

Figura 11: gràfic de barres per observar quins alumnes recordaven els instruments dels racons (font: l'autora).

Valorant si recordaven quins instruments hi havia a dos racons del pati durant l'activitat de la primera proposta s'observa que 35 alumnes els recorden tots 2, 9 alumnes només en recorden 1, 4 no en recorden cap o bé no han entès la pregunta i 3 no han repòs el formulari.

Cal destacar algunes respostes en les quals els alumnes contestaven quin racó els havia agradat més:

“El racó que m’ha agradat més és el que es fa servir el cos com a instrument perquè era molt original i tothom ho podia fer”.

“Les campanetes perquè ens inventàvem cançons i sonaven molt bé”.

(alumnes de 3r i 4t de l'escola Eiximenis)

Si ens centrem en el segon bloc, s'ha demanat als alumnes que reflexionessin sobre el seu projecte final. Per aquest motiu, se'ls ha demanat què havia estat el més senzill a l'hora de musicar el conte i què el més difícil. Les preguntes s'analitzen de manera quantitativa, però es destaquen qualitativament algunes respostes rellevants.

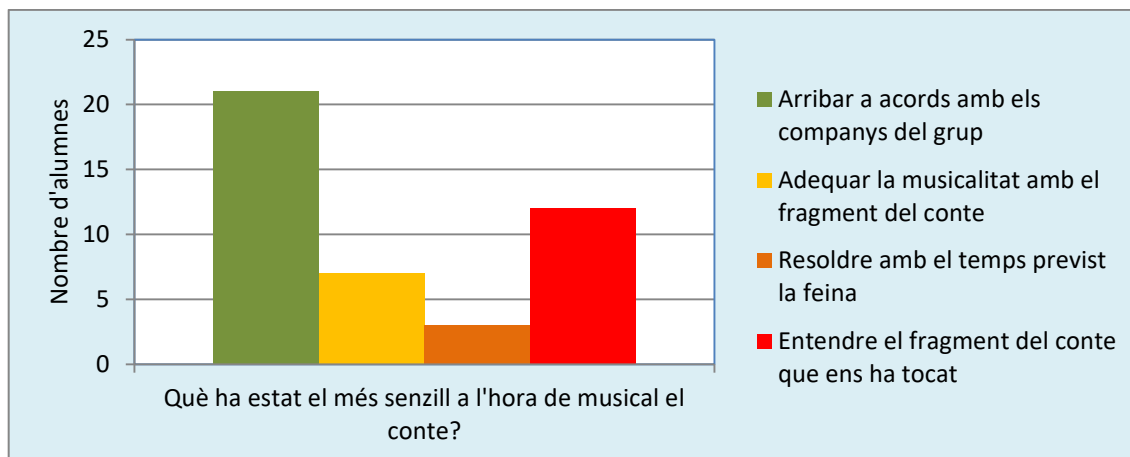

Figura 12: gràfic de barres per analitzar què ha sigut pels alumnes el més senzill a l'hora de musical el conte (font: l'autora).

Per tant, analitzant la figura 12 es pot observar que 21 alumnes valoren que el més senzill ha estat arribar a acords amb els companys del grup, 7 adequar la música al fragment del conte, 3 resoldre amb el temps previst la tasca i 12 entendre el fragment del conte. No obstant això 8 alumnes no han realitzat el formulari.

Ahora, destacar algunes respostes on els alumnes explicaven el perquè:

“El més senzill va ser entendre el fragment del conte perquè la part que fèiem era senzilla i tu ja ens l’havies explicat abans.”

“El més fàcil va ser arribar acords amb els del grup perquè com que ens vam posar d’acord ràpid van poder fer la feina millor”.

(Alumne de 4t de l'escola Eiximenis)

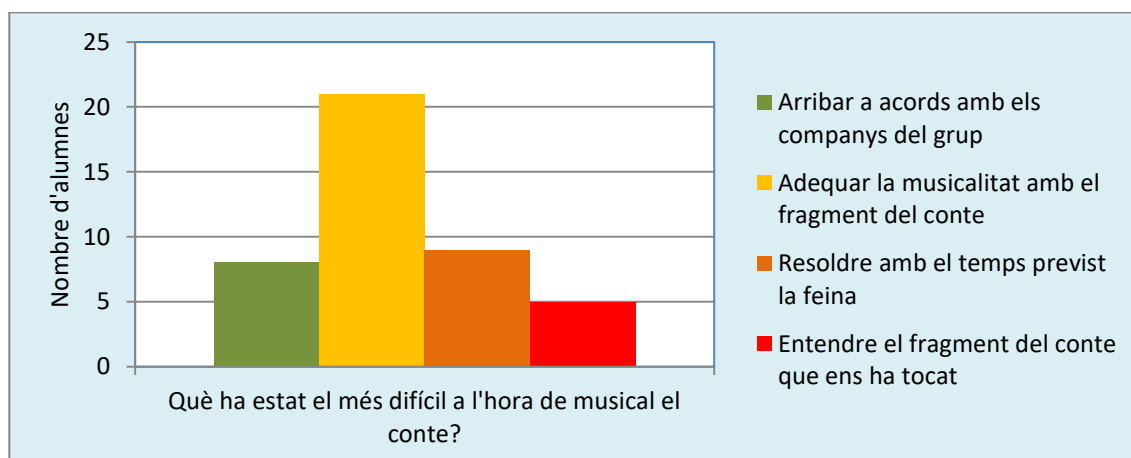

Figura 13: gràfic de barres per analitzar què ha sigut pels alumnes el més difícil a l'hora de musical el conte (font: l'autora).

Si ens centrem en la figura 13, podem observar que dels 51 alumnes, 8 valoren que el més difícil ha estat arribar acords amb els companys del grup, 21 adequar la música al conte, 9 resoldre amb el temps previst la tasca i 5 entendre el fragment del conte. No obstant això, 8 alumnes no han realitzat el formulari en línia.

Alhora, destacar una resposta:

“El més difícil va ser adequar la musicalitat amb el fragment del conte perquè els instruments no ens quedaven bé amb les paraules del conte.”

(alumne de 4t de l'escola Eiximenis)

4.3 Potenciar el gust per la lectura

Segons Generalitat de Catalunya (2015) la dimensió literària defineix la literatura com “la font estètica i cultural que ajuda a comprendre el món que ens envolta i inclou els diversos gèneres: poètics, narratius, teatrals, des dels més tradicionals als més actuals”. (p.32) Tanmateix, Generalitat de Catalunya (2015), afegeix que un dels objectius en finalitzar l'educació primària és que la majoria d'alumnes hagin adquirit l'hàbit lector.

Per valorar aquest ítem s'han utilitzat dos formularis en línia. Concretament, una pregunta de cada formulari i un ítem de la rúbrica del segon bloc.

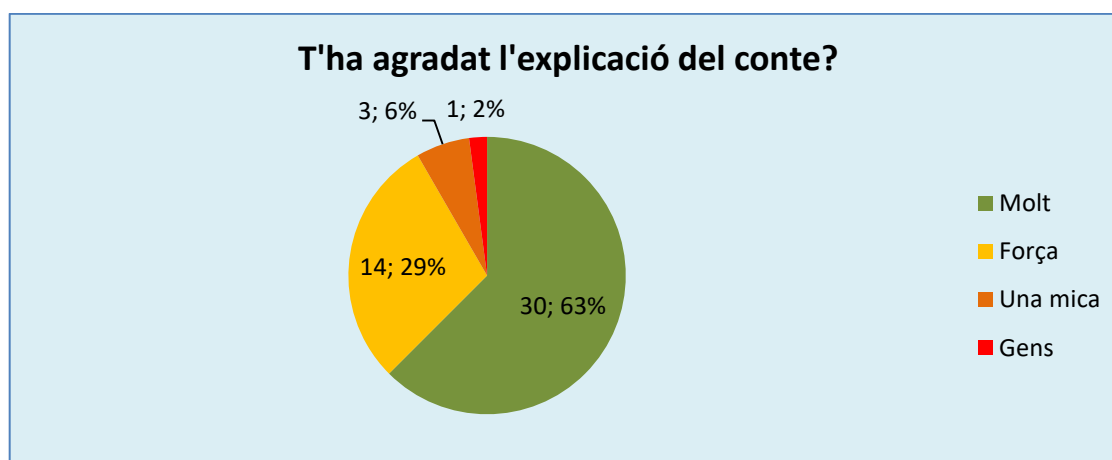

Figura 14: gràfic de sectors circulars per valorar si havia agradat l'explicació del conte (font: l'autora).

Si ens centrem en el primer bloc, es pot observar que a 30 alumnes els hi ha agradat molt l'explicació del conte, a 14 força, a 3 una mica i a 1 alumne gens. No obstant això, no s'ha pogut valorar la resposta de tres alumnes, atès que no han repòs el formulari.

Tanmateix, alguns alumnes han afegit un matís a la seva resposta:

“M’ha agradat perquè era molt emocionant la història. Els seus pares ho fan tot perquè la seva filla sigui feliç”.

“A mi el que més m’ha agradat ha sigut participar i els sons i gestos que fèiem”.

(alumnes de 3r i 4t de l'escola Eiximenis)

Si en centrem en el segon bloc, es poden observar els resultats següents:

Tenint en compte la segona rúbrica d'avaluació s'ha avaluat un ítem sobre si la lectura dels alumnes havia estat fluida, havien vocalitzat i finalment, si havien utilitzat una bona entonació.

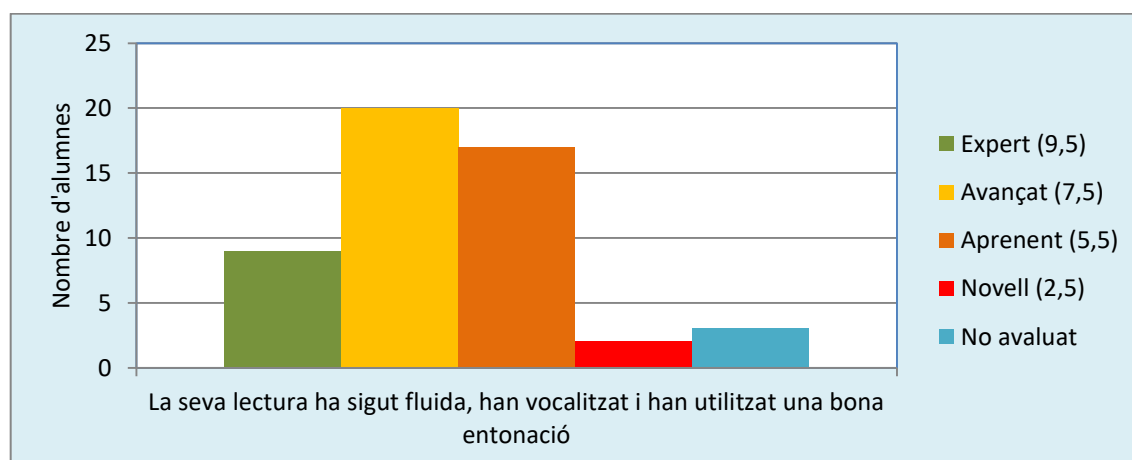

Figura 15: gràfic de barres amb relació a la lectura en veu alta (font: l'autora).

Amb relació a la figura 12 es pot observar com 9 alumnes es troben a l'expert, 20 a l'avançat, 17 a l'aprenent i dos al novell. No obstant això, 3 alumnes no s'han pogut avaluar, atès que no hi han sigut el dia de la gravació de la proposta.

Tanmateix, en el segon formulari se'ls ha preguntat si els agrada llegir i si tenen ganes de llegir un conte.

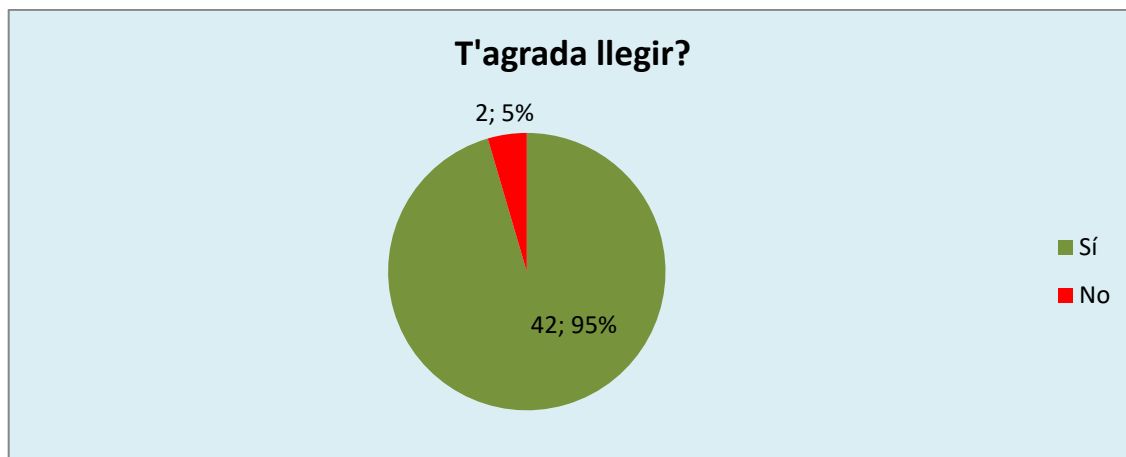

Figura 16: gràfic de sectors circulars per valorar el gust per la lectura dels alumnes (font: l'autora).

Si analitzem la figura 16, es pot observar que 42 alumnes els agrada llegir i 1 no. No obstant això, 8 alumnes no han contestat el formulari en línia.

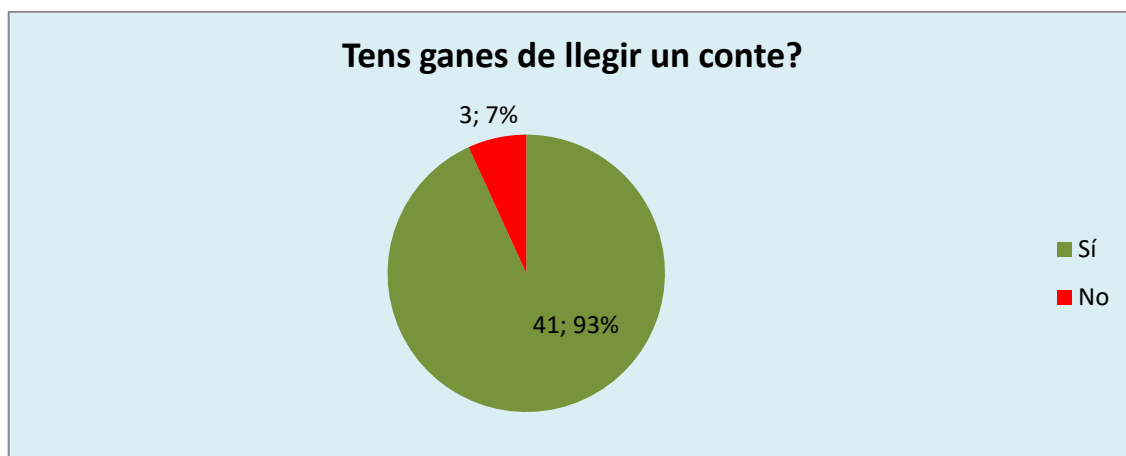

Figura 17: gràfic de sectors circulars per observar si tenen ganes de seguir llegint (font: l'autora).

A la figura 17 s'observa que dels 51 alumnes, 41 alumnes tenen ganes de llegir un conte, 2 no i 8 no han contestat el formulari.

4.4 Reforçar l'educació en línia

Si ens centrem en l'àmbit digital, segons Generalitat de Catalunya (2015).

El desplegament de les competències digitals és indispensable per a tota persona que vulgui interactuar amb normalitat en la societat actual. Es tracta d'un conjunt d'habilitats, coneixements i actituds que els alumnes han d'anar assolint durant la seva estada a l'educació bàsica i obligatòria. (p.162).

Per avaluar aquest ítem s'ha analitzat quants alumnes han fet de manera autònoma el primer formulari i quants alumnes el segon. D'aquesta manera, es podrà observar l'evolució dels alumnes.

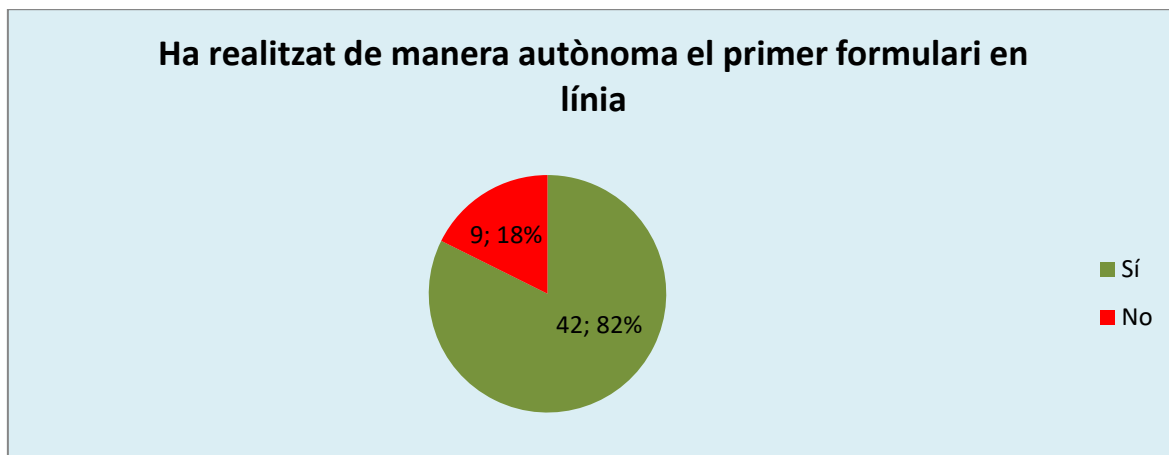

Figura 18: gràfic de sectors circulars per analitzar si ha realitzat de manera autònoma el primer formulari en línia (font: l'autora).

Amb relació a la realització autònoma del primer formulari en línia es pot observar que 42 alumnes l'han fet de manera autònoma i 9 no.

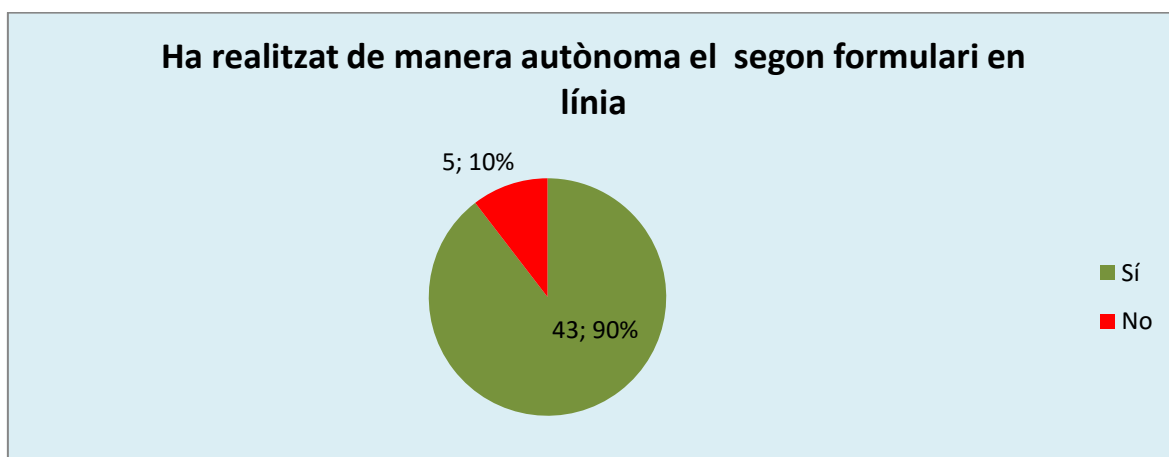

Figura 19: gràfic de sectors circulars per analitzar si ha realitzat de manera autònoma el segon formulari en línia (font: l'autora).

Si ens centrem en el segon formulari en línia, es pot observar que 43 alumnes l'han fet de manera autònoma i 8 no.

Tanmateix, també se'ls ha preguntat, en el mateix formulari, si els servia repassar el que havien fet a l'aula a través del formulari.

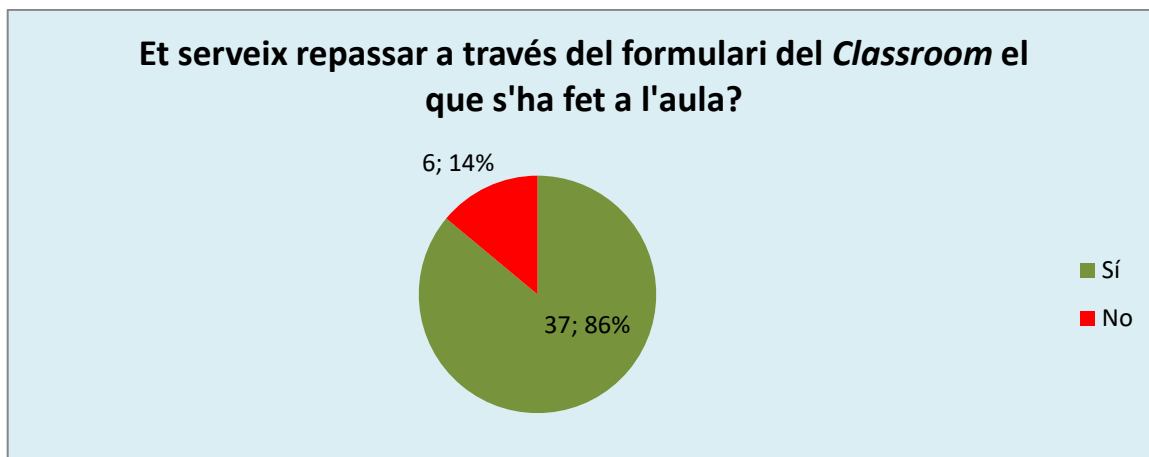

Figura 20: gràfic de sectors circulars per observar si els serveix repassar el que han fet a l'aula a través del formulari (font: l'autora).

Observant el gràfic de sectors circulars es pot observar que 37 afirmen que sí que els ha servit i 6 no. No obstant això, 8 alumnes no han contestat el formulari.

4.5 Entrevista a Gemma Pla Padrós

Finalment, s'analitza l'entrevista a Gemma Pla Padrós, l'especialista de música del centre, per poder veure quina és la seva opinió envers els contes musicals, la lectura, la pandèmia i l'educació en línia. L'entrevista es pot trobar completa a l'*annex 1*.

En primer lloc, la docent valora positivament els contes musicals i afirma que els utilitza sovint i els té seqüenciats per a cada curs. Tanmateix, remarca que amb els contes es treballen totes les dimensions però no totes les competències. Per això, és necessari combinar-ho amb altres activitats.

En segon lloc, destaca que el recurs del conte musical és una eina que teníem els docents per fomentar l'hàbit lector i que per això cal tenir-la en compte, atès que cal potenciar el gust per la lectura dels alumnes.

En tercer lloc, considera que la pandèmia per la COVID-19 no ha portat res positiu als alumnes, però sí que ha fet que molts docents es possessin al dia amb les noves tecnologies.

Finalment, valora que l'escola no està preparada per treballar en línia, tant per les eines de què disposen com pel coneixement dels docents.

5. Discussió i conclusions

Després d'analitzar la situació inicial i detectar que els alumnes de Cicle Mitjà a causa dels sis mesos de confinament per a la pandèmia mostren un clar retrocés en els aprenentatges de la lectura en comparació amb els altres anys i, amb relació a l'educació musical, que des de l'escola es valora poc la dimensió d'imaginació i creativitat, es va fer una recerca bibliogràfica per trobar una metodologia innovadora i un recurs òptim per desenvolupar la creativitat i el gust per la lectura dels alumnes. Tanmateix, per la situació de pandèmia es va decidir potenciar també l'educació en línia. Seguidament, es va preparar una unitat didàctica pels alumnes de Cicle Mitjà de l'escola Eiximenis i alhora, es van elaborar uns instruments per recollir les dades per donar resposta a la pregunta inicial i veure si els objectius s'havien complert.

A partir de la posada en pràctica del projecte "La màgia dels contes i la seva música" i després d'analitzar les dades i evidències recollides a través de les tècniques exposades a l'apartat 4 puc afirmar que s'han complert els quatre objectius plantejats en un inici.

Si ens centrem en el primer objectiu, es pot corroborar que a partir dels contes musicals els alumnes desenvolupen competències de les tres dimensions de l'àmbit artístic, concretament dins d'àrea d'educació artística de música i dansa.

Amb relació a la dimensió 1 de percepció, comprensió i valoració, tots els alumnes, a partir de l'activitat d'audició activa, l'han assolit. A més, dels 51 alumnes 42 es troben al nivell expert. La dimensió 2 d'interpretació i producció i la dimensió 3 d'imaginació i creativitat s'han valorat conjuntament, atès que s'han avaluat les actuacions dels alumnes a partir de les dues activitats centrals de cada petit projecte.

Tenint en compte l'actitud i interès en el treball en grup es pot observar com en el primer projecte 43 alumnes es trobaven a l'expert i 7 a l'avançat. No obstant això, en el segon bloc 45 alumnes es troben a l'expert, 2 a l'avançat i 4 al novell. Per tant, les dades són similars en els dos blocs tot i que el segon projecte requeria molta més coordinació amb el grup.

Quant a l'assoliment i execució de la tasca en el primer projecte es va valorar en general. En canvi, en el segon projecte es va concretar en dos ítems més: la presentació està organitzada amb un inici, un desenvolupament i un final i els alumnes han utilitzat varietat de sonoritats i aquestes, s'han adequat al fragment del text que els ha tocat. Considero oportú haver concretat la tasca en el segon projecte, atès que el primer servia als alumnes de pràctica i el segon era el projecte final. Tots els alumnes avaluats han assolit els dos ítems situant-se entre l'expert i l'aprenent. En el primer ítem predominen els alumnes que se situen a l'expert i en el segon els de l'avançat.

També s'ha valorat en ambdós projectes l'ús respectuós i la cura dels instruments. En aquest ítem es pot observar una clara evolució dels alumnes, atès que en el primer bloc, 40 alumnes se situen a l'expert, 1 a l'avançat i 9 a l'aprenent. En canvi, al segon bloc els 51 alumnes se situen a l'expert.

Si ens centrem en el segon objectiu: potenciar l'expressió musical dels alumnes en diferents contextos. Aquest s'ha analitzat a partir dels dos formularis que han realitzat els alumnes al *Classroom*. En el primer bloc es pot observar que 42 alumnes han recordat el que s'havia fet a l'aula i només 4 no ho recordaven. Tanmateix, en el segon bloc se'ls ha demanat que reflexionessin sobre quina havia estat la tasca més senzilla del projecte final i quina la més complexa. La majoria dels alumnes de Cicle Mitjà han valorat que la tasca més senzilla ha estat arribar a acords amb els companys del grup i la més complexa adequar la musicalitat amb el fragment del conte.

En tercer lloc, també es pretenia potenciar el gust per la lectura dels alumnes. Per veure si això s'havia complert, s'han fet tres preguntes als formularis del *Classroom*. La primera feia referència si els havia agradat l'explicació del conte. El 63% dels alumnes van valorar que molt seguit del 29% que deia força. A la segona se'ls preguntava si els agradava llegir i un 95% afirmava que sí. Finalment, a la tercera un 93% d'alumnes també van contestar que tenien ganes de llegir un conte. Per tant, es pot observar que la gran majoria valora positivament la lectura. No obstant això, en el projecte final es va valorar si la seva lectura havia estat fluida, havien vocalitzat i utilitzat una bona entonació. Aquests

resultats, no van ser tan positius com els anteriors, atès que només 9 alumnes es van trobar situats a l'expert, 20 a l'avançat, 17 a l'aprenent i 2 al novell.

En veure que els alumnes els costava la lectura en veu alta es va parlar amb les tutores de Cicle Mitjà i la coordinadora de centre per tal de potenciar més aquest aspecte. Per aquest motiu, es considera oportú preparar futures activitats per anar-ho potenciant, atès que s'ha vist que als alumnes els agrada destinar temps a la lectura i alhora, necessiten practicar-la per anar adquirint fluïdesa i comprensió.

Finalment, per potenciar i avaluar l'últim objectiu: reforçar l'educació en línia, s'han preparat dos formularis en línia que els alumnes han realitzat a través de la plataforma del *Classroom* i alhora, s'ha penjat diferent material de la proposta a la mateixa plataforma. Després d'haver ensenyat als alumnes com entrar i utilitzar el material se'ls ha demanat que fessin el formulari de manera autònoma. En el primer, un 82% d'alumnes el va saber fer sol i el segon un 90%. Destacar que els alumnes que no tenien prou coneixement tecnològic o els recursos a casa se'ls va ensenyar a fer-lo amb ajuda a l'escola. Una altra pregunta que se'ls ha fet és si els servia repassar a través del formulari el que s'havia fet a l'aula i un 86% ha contestat que sí i un 14% que no. Tot i això, considero que cal anar potenciant molt aquest aprenentatge perquè la societat actual cada vegada està esdevenint més tecnològica i alhora, la pandèmia ha posat en evidència la falta de preparació digital a les escoles. Si aquest aprenentatge està assolit, els alumnes podran treballar des de casa en cas de confinament.

Per tant, a partir d'un sol projecte s'han assolit els 4 objectius plantejats en un inici. A més, tot i que en un primer moment es va centrar en l'assignatura de música el projecte ha acabat essent molt transversal, ja que s'han treballat 6 de les 8 competències bàsiques i molt concretament, la competència artística i cultural, la competència comunicativa lingüística i audiovisual i la competència digital.

Tanmateix, a partir de l'entrevista a Gemma Pla Padrós, especialista de música del centre, i l'observació diària de les seves classes, he pogut veure que utilitza i valora el recurs del conte, ja que considera imprescindible potenciar el gust per la

lectura dels alumnes. No obstant això, també remarca que amb els contes musicals sí que es treballen totes les dimensions però no totes les competències. Per això, és necessari combinar-los amb altres activitats. Finalment, afirma que l'escola no està preparada per treballar en línia tant per manca de material com per coneixement dels docents. Tot i això, afirma que a l'assignatura de música cal molt de contacte humà.

Valorant i reflexionant sobre quines han estat les limitacions del treball i les possibles propostes de millora. Per una banda, penso que el fet d'haver limitat el projecte a les hores de música ha fet que no pogués aprofundir en aspectes que si hagués estat tutora d'aula, m'hauria agradat fer. Per altra banda, el projecte l'he dut a terme amb tres grups-classe de Cicle Mitjà per tant, la mostra ha esdevingut significativa. Tot i això, m'hauria agradat portar a terme el projecte amb els altres cicles de primària.

Per tant, m'hauria agradat poder destinar més hores al projecte per tal que tots els alumnes acabessin assolint els aspectes i les competències treballades tot adaptant-me a les necessitats i interessos de cada un d'ells. Tanmateix, una il·lusió hauria estat dissenyar un projecte globalitzador on els alumnes més grans del centre i els més petits poguessin treballar conjuntament amb un mateix objectiu adquirint tots un aprenentatge adequat al seu nivell.

Finalment, puc afirmar que la hipòtesi inicial era certa, ja que en situació de pandèmia, és eficaç utilitzar el recurs dels contes musicals per tal que els alumnes desenvolupin habilitats musicals i entre elles, la creativitat. A més, a partir del recurs es potencia el gust per la lectura i l'educació en línia. Tot i això, deixo el treball obert a futures recerques, intervencions i projectes amb la finalitat d'anar concretant amb diferents mostres si els contes musicals ajuden a desenvolupar la creativitat dels alumnes i alhora, ajuden a desenvolupar totes les altres competències bàsiques.

Referències documentals

- Alegría, S. (2019). *Sonorización, musicalización y guía didáctica de 10 cuentos universales para la enseñanza de música y fortalecimiento de la identidad cultural en la Educación General Básica*. (Treball de fi de Grau, Pontificia Universidad Católica del Ecuador, Ecuador). <http://repositorio.puce.edu.ec/handle/22000/16328>
- Alsina, M., Mallol, C., Alsina, A. (2020). Currículum competencial y educación artística en secundaria. Resultados de una experiencia de cocreación basada en el ABP. *ARTSEDUCA* (26), 104-117. <http://www.e-revistas.uji.es/index.php/artseduca/article/view/4421>
- Bravo, R., De Moya, M. V. (2006). Multiculturalidad musical para las aulas del S. XXI. *Ensayos: Revista de la Facultad de Educación de Albacete*, (21), 131-140. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2280980>
- Caeiro, M. (2017). Aprendizaje Basado en la Creación y Educación Artística: proyectos de aula entre la metacognición y la metaemoción. *Arte, individuo y sociedad*, 30, (1), 159-177. <http://dx.doi.org/10.5209/ARIS.57043>
- Carrasco, S. (2020, juny 8) Nova governança educativa per després de la pandèmia? *Diari de l'educació*. [Consulta: 20 de novembre de 2020]. <https://diarieducacio.cat/nova-governanca-educativa-per-despres-de-la-pandemia/>
- Encabo, E., Rubio, B. (2010). Suena la flauta en...el Magreb. Cuentos musicales para la expresión y la creatividad en el aula. Dins de Ortiz (ed.), *Arte y ciencia: creación y responsabilidad II* (p.89, 95) <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=3676930>
- Fontdevila, I. (2016). *Les Estratègies d'aprenentatge en un context de composició musical col·lectiva en infants de 7 i 8 anys*. (Tesi doctoral, Universitat Autònoma de Barcelona, Barcelona) <https://ddd.uab.cat/record/175821>

- Funes, J. (maig 15, 2020). El virus pot matar l'escola... si els i les mestres no imaginem la cura (2). *Rosa Sansat [Consulta: 28 d'octubre de 2020]*. <https://www.rosasensat.org/el-virus-pot-matar-lescola-si-els-i-les-mestres-no-imaginem-la-cura-2/>
- Generalitat de Catalunya. (2015). *Currículum d'Educació Primària*. <http://ensenyament.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/colleccions/curriculum/curriculum-ed-primaria.pdf>
- Generalitat de Catalunya (2020). *Pla d'educació digital de Catalunya. Un pla per aprendre en un món digital 2020-2023*. <http://ensenyament.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/monografies/pla-educacio-digital/pla-educacio-digital.pdf>
- Generalitat Valenciana. (2018-2019). *ABPA, Aprenentatge basat en projectes artístics*. <https://portal.edu.gva.es/cefireae/wp-content/uploads/sites/217/2020/03/ABPA-MARC-TE%C3%92RIC-2020.pdf>
- Gutiérrez, D. (2018). *La creació musical en l'escola catalana*. (Treball de fi de Grau, Universitat Autònoma de Barcelona, Barcelona). <https://ddd.uab.cat/record/197186>
- Hernández, J.R., Hernández, J.A., Milán M.A. (2010). Actividades creatives en educación musical: la composición musical grupal. *ENSAYOS, Revista de la Facultad de Educación de Albacete*, (25), 11-23. <https://studylib.es/doc/6225367/actividades-creativas-en-educaci%C3%B3n-musical--la>
- Kemmis, S. (1993). Action Resarch and Social Movement: A Challenge for Policy Resarch. *Education Policy Analysis Archives*, 1, (1). <https://epaa.asu.edu/ojs/article/viewFile/678/800>
- Latorre, A. (2003). La investigación-acción. *Conocer y cambiar la práctica educativa*. <https://www.uv.mx/rmipe/files/2019/07/La-investigacion-accion-conocer-y-cambiar-la-practica-educativa.pdf>

- Llorens, E. (2015). *La comprensión lectora en Educación Primaria: importancia e influencia en los resultados académicos*. (Treball de fi de Grau, Universidad Internacional de La Rioja, La Rioja).
<https://reunir.unir.net/handle/123456789/3411>
- Lucas, B. (2020, juny 3) El aire libre como aliado para una vuelta a las aulas diferente. *El país*. [Consulta: 20 de noviembre de 2020].
<https://elpais.com/sociedad/2020-06-02/las-escuelas-bajaran-convertir-el-entorno-en-su-nueva-aula.html>
- Marina, J. A. (1993). *Teoría de la inteligencia creadora*. Barcelona: Anagrama.
<https://www.joseantonioamarina.net/libro/teoria-de-la-inteligencia-creadora/>
- Ollonarte, X. (2020). Educació ciberconfinada. *Rosa Sansat*.
<https://www.rosasensat.org/educacio-ciberconfinada/>
- Portell, J. (2020). No només en temps de confinament. *Rosa Sansat*.
<https://www.rosasensat.org/no-nomes-en-temps-de-confinament/>
- Sevilla, A. (2017). La dimensión creativa en la escritura, ilustración y musicalización de cuentos del mundo. *Revista Iberoamericana de Educación*, 75, (1). <http://roderic.uv.es/handle/10550/63841>
- Tarabini, A., Jacovkis, J. (2020, juny 17) Ensenyar o acompanyar? La tasca docent durant el confinament. *El diari de l'educació*. [Consulta: 20 de novembre de 2020]. <https://diarieducacio.cat/ensenyar-o-acompanyar-la-tasca-docent-durant-el-confinament/>
- Trabal, M. (2019). Una experiència d'educació literària a Sarrià. *Escola Orlandai de Barcelona. Infància: educar de 0 a 6 anys*, (231) 27-31.
<https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=7125484>

Annexos

Annex 1, Entrevista a Gemma Pla Padrós

Bon dia Gemma,

- **Utilitzes el recurs del conte a les teves classes? Quina valoració en fas en termes generals?**

L'utilitzo molt sovint i ja els tinc seqüenciats per a cada curs. Tal com tinc amb les cançons.

- **Creus que el recurs dels contes musicals és útil per aconseguir que els alumnes desenvolupin totes les competències de l'àmbit artístic musical?**

Amb els contes musicals es treballen totes les dimensions però no totes les competències. És com tot, amb la dansa treballes totes les dimensions però no totes les competències. Igual que amb la cançó, o amb l'audició...

- **Consideres que el recurs dels contes musicals és útil per aconseguir que els alumnes desenvolupin la creativitat?**

Crec que és una eina més que tenim per afavorir el desenvolupament de la creativitat.

- **En relació a la lectura penses que és important potenciar-la a l'aula? Quin recurs utilitzes?**

Totes les eines que tinguem per fomentar l'hàbit lector s'han de tenir presents.

- **Creus que els contes musicals són útils per potenciar el gust per la lectura en els alumnes?**

I tant!

- **Quines coses positives creus que ha portat la pandèmia en els docents? I en els alumnes?**

Pels nens: en general res de bo. I més en el nostre camp artístic a on potenciem molt la interrelació amb els demés, la socialització... Si hagués de dir alguna cosa, seria que tenim més temps per estar a casa i gaudir de les coses petites.

Pels docents: posar-se al dia amb les noves tecnologies

- **I per contra, quines mancances has observat en els alumnes a causa del confinament per a la COVID-19?**

En els alumnes de cicle mitjà una manca de comprensió lectora i manca d'expressió literària.

- **Trobes important potenciar l'educació en línia? Com responen als alumnes aquest nou canvi?**

No, gens. Penso que just al contrari, actualment cal potenciar l'educació humana. El contacte humà. El tu a tu. El somriure, el cantar junts...

- **L'escola està preparada per treballar en línia? I els diferents docents?**

La nostra escola no! Ja ho has vist, oi?

Alguns docents tampoc, però crec que amb les eines necessàries tot canviaria.

Annex 2, Programació de la intervenció educativa

UNITAT DIDÀCTICA	La màgia dels contes i la seva música.		
ÀREA	CURS	GRUP CLASSE	DURADA
Àmbit artístic: Àrea d'educació artística: música i dansa	Cicle Mitjà: 3r i 4t	3 grups de Cicle Mitjà. Aula Farigola: 17 alumnes 8 de 3r i 9 de 4t Aula Menta: Aula Alfàbrega:	5.30 hores Aula Farigola: 5 sessions Aula Menta: 9 sessions Aula Alfàbrega: 9 sessions
COMPETÈNCIES			
COMPETÈNCIES DE L'ÀREA ARTÍSTICA PER DIMENSIONS		COMPETÈNCIES BÀSIQUES	
<p>DIMENSIÓ: Percepció, comprensió i valoració</p> <p>Competència 1: Mostrar hàbits de percepció conscient de la realitat visual i sonora de l'entorn natural i cultural.</p> <p>Competència 2: Utilitzar elements bàsics dels llenguatges visual, corporal i musical i estratègies per comprendre i apreciar les produccions artístiques.</p> <p>DIMENSIÓ 2: Interpretació i producció</p> <p>Competència 6: Interpretar música amb els elements i recursos bàsics del llenguatge musical.</p> <p>Competència 7: Emprar els elements i recursos bàsics del llenguatge escènic per expressar-se, interpretar i comunicar-se.</p>		<p>1. Competència comunicativa lingüística i audiovisual</p> <p>4. Competència artística i cultural</p> <p>5. Competència digital</p> <p>6. Competència social i ciutadana</p> <p>7. Competència d'aprendre a aprendre</p> <p>8. Competència d'autonomia, iniciativa personal i emprenedoria.</p>	

<p>DIMENSIÓ 3: Imaginació i creativitat</p> <p>Competència 8: Improvisar i crear amb els elements i recursos bàsics dels diferents llenguatges artístics.</p> <p>Competència 9: Dissenyar i realitzar projectes i produccions artístiques multidisciplinàries.</p>	
<p>CONTINGUTS CLAU</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Atenció, interès i silenci en l'escolta - Expressió de les idees, les emocions i les experiències que desvetllen les manifestacions artístiques. - Reconèixer les propietats dels elements presents a les obres artístiques, elements bàsics del llenguatge musical, les qualitats del so, la melodia i el ritme. - Elements de llenguatge musical: ritme i pulsació. - Manipulació d'instruments musicals amb cura, respecte i ordre. - Emprar el recurs de la percussió corporal com a possibilitat comunicativa. - Improvisació i creació col·lectiva a partir del fragment del conte, les possibilitats corporals i diversos instruments convencionals, no convencionals i les possibilitats del propi cos.
<p>OBJECTIUS</p>	<p>CRITERIS D'AVUACIÓ</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Desenvolupar habilitats de comunicació, expressió, comprensió i representació per mitjà dels llenguatges corporal, verbal, musical per tal de comprendre les intencions comunicatives dels altres infants i persones adultes i poder-se expressar correctament. 2. Treballar correctament en grup respectant i ajudant en el treball cooperatiu a l'hora de participar i realitzar activitats musicals. 3. Manipular els instruments tot llegint petits patrons rítmics i identificar-ne 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificar i verbalitzar les possibilitats sonores de la peça i compartir què suggereix. 2. Mostrar respecte, responsabilitat i ajuda en el treball cooperatiu a l'hora de participar en projectes artístics col·lectius. 3. Resoldre la tasca correctament acabant-la en el temps

<p>les seves figures.</p> <p>4. Tenir cura dels instruments i del seu ordre.</p> <p>5. Desenvolupar la creativitat i l'expressió corporal per tal de musicar un fragment del conte utilitzant instruments convencionals, no convencionals i les possibilitats del propi cos.</p>	<p>previst amb una execució correcta.</p> <p>4. Usar correctament els instruments i fer-se responsables del seu ordre i la seva cura.</p> <p>5. Resoldre la tasca correctament acabant-la en el temps previst, de manera creativa i acurada al fragment del conte</p> <p><i>(vegeu rúbrica a l'annex 1)</i></p>
--	---

DESCRIPCIÓ D'ACTIVITATS				TEMPS	
TÍTOL		“El millor pretendent del món” musicat	Posem música a “Aldí i la llàntia meravellosa”	2 hores totals	3.30 hores totals
EXPLORACIÓ/INTRODUCCIÓ	1	Penso musical	Penso musical	15 minuts	15 minuts
DESENVOLUPAMENT	2	Explicació del conte + mostra de la rúbrica	Explicació del conte a partir de la transmissió oral.	20 minuts	10 minuts
	3	Racons rítmics i musicals	Musicar conjuntament + musicar per grups de treball heterogenis	30 minuts	1.30 hores
	4	Percussió corporal	Gravació de la proposta de cada grup	15 minuts	1 hora
SÍNTESI/TANCAMENT	5	Avaluació conjunta de la rúbrica + formulari al Classroom	Avaluació conjunta de la rúbrica + diàleg de tancament + Formulari al <i>Classorom</i>	30 minuts	20 minuts

	6		Presentació del vídeo final “Aldí i la llàntia meravellosa” musicat pels alumnes de Cicle Mitjà de l’escola Eiximenis.		15 minuts
ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES	<p>A causa de la situació actual de pandèmia totes les sessions es duran a terme a l’aula ordinària i en moments puntuals al pati de l’escola.</p> <p>Per a les activitats inicials d’audició es demanarà que tots els alumnes es col·loquin al seu lloc. Llavors, segons la disponibilitat d’espai a cada aula les activitats es duran a terme cada alumne al seu lloc o bé, al racó de lectura asseguts en semicercle.</p> <p>Per l’activitat final de musicar per grups un fragment del conte “Aladí i la llàntia meravellosa” és òptim que cada grup de treball disposi d’un petit espai on pugui desenvolupar la creativitat, manipular instruments i treballar de manera cooperativa amb el grup.</p> <p>Durant les sessions es combinen activitats de repòs, reflexió, moviment, execució i creativitat.</p>				
ROL DEL DOCENT	<p>El rol del docent varia en funció de l’activitat i les necessitats dels alumnes. Per aquest motiu, cal que es mostri actiu en tot moment i orienti l’aprenentatge.</p> <p>En les primeres activitats d’audició i explicació del conte el seu paper serà completament actiu, introductor i directiu. No obstant això, és òptim que després de l’audició el docent iniciï i dinamitzi una conversa tot atorgant els diferents torns de paraula i procurant que tots els alumnes participin activament.</p> <p>Seguidament, amb les activitats posteriors a l’explicació del conte, després d’haver realitzat l’explicació inicial,</p>				

	<p>adoptarà la funció de guia i acompanyat durant tota l'execució de les tasques.</p> <p>Finalment, un cop acabades les activitats de cada una de les propostes el docent dinamitzarà la conversa final a partir de les aportacions dels infants i els donarà un feedback.</p>
<p>ATENCIÓ A LA DIVERSITAT</p>	<p>Durant totes les sessions es presta més atenció a tots els alumnes que puguin tenir certes dificultats en tasques més teòriques o d'un coneixement musical o lector més elevat.</p> <p>En el cas d'alumnes d'educació especial o amb un pla de suport individualitzat s'intenta que sempre estiguin a prop del docent per tal de poder-los presentar l'atenció necessària en totes les activitats. A més, se'ls dona protagonisme en diversos moments.</p> <p>Tanmateix, també cal tenir aquest alumnat en compte en els moments de reflexió procurant que participin i per tant, aprenguin tots de tots. A més, com que treballaran amb grups de treball heterogenis es proporcionaran ajuda entre ells per tal d'executar la tasca el millor possible.</p> <p>A l'hora de l'avaluació, en el cas dels alumnes amb necessitats educatives especials i els alumnes amb un pla de suport individualitzat, es tindrà més en compte el progrés que l'assoliment dels objectius.</p>
<p>ÚS DE LES TAC</p>	<p>Durant les sessions es valora molt positivament l'ús de les TAC, atès que a causa de la situació actual de pandèmia un objectiu del centre és que els alumnes esdevinguin cada vegada més autònoms amb els aparells tecnològics per en cas de confinament poder continuar el temari, les activitats i les avaluacions.</p> <p>Per aquest motiu, he decidit utilitzar de manera freqüent en les sessions la plataforma del <i>Classroom</i>. En aquesta els hi he penjat el següent material:</p>

- Una presentació amb *power point* amb alguns dels instruments tradicionals de la Xina.
- El conte escanejat de “El millor pretendent del món”
- El conte escanejat d’ “Aladí i la llàntia meravellosa”.
- Dos formularis per 3r i dos formularis per 4t perquè els omplin en acabar cada petit projecte.
- El vídeo final on els alumnes de Cicle Mitjà de l’escola Eiximenis fan una proposta musical pel conte “Aladí i la llàntia meravellosa”.

És òptim penjar el material al *Classroom* perquè d’aquesta manera els alumnes des de casa seva repassen el contingut fet a classe, ho ensenyen a les famílies i alhora, cada vegada esdevenen més autònoms amb relació a l’ús de les tecnologies.

Títol de l'activitat		
"El millor pretendent del món" musicat		
Sessió		
Aula Alfàbrega: 1, 2, 3 i 4	Aula Menta: 1, 2, 3 i 4	Aula Farigola: 1 i 2
Nivell	Tipus d'agrupament	Durada
3r i 4t de primària (aula internivell)	- Tot el grup- classe - Grups de 3 alumnes de treball heterogenis.	3 hores cada grup
Objectius d'aprenentatge		
<ul style="list-style-type: none"> - Desenvolupar habilitats de comunicació, expressió, comprensió i representació per mitjà dels llenguatges corporal, verbal, musical per tal de comprendre les intencions comunicatives dels altres infants i persones adultes i poder-se expressar correctament. - Treballar correctament en grup respectant i ajudant en el treball cooperatiu a l'hora de participar i realitzar activitats musicals. - Manipular els instruments tot llegint petits patrons rítmics i identificar-ne les figures. - Tenir cura dels instruments i del seu ordre. 		
Competències d'àrea per dimensions		
<p>DIMENSIÓ: Percepció, comprensió i valoració</p> <p>Competència 1: Mostrar hàbits de percepció conscient de la realitat visual i sonora de l'entorn natural i cultural.</p> <p>Competència 2: Utilitzar elements bàsics dels llenguatges visual, corporal i musical i estratègies per comprendre i apreciar les produccions artístiques.</p> <p>DIMENSIÓ 2: Interpretació i producció</p> <p>Competència 6: Interpretar música amb els elements i recursos bàsics del llenguatge musical.</p>		
Continguts clau	Criteris d'avaluació	
<ul style="list-style-type: none"> - Atenció, interès i silenci en l'escolta - Reconèixer les propietats dels elements presents a les obres artístiques, elements bàsics del llenguatge musical, les qualitats del so, la melodia i el ritme. - Expressió de les idees, les 	<ul style="list-style-type: none"> - Identificar i verbalitzar les possibilitats sonores de la peça i compartir què suggereix. - Mostrar respecte, responsabilitat i ajuda en el treball cooperatiu a l'hora de participar en projectes artístics col·lectius. 	

<p>emocions i les experiències que desvetllen les manifestacions artístiques.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elements de llenguatge musical: ritme i pulsació. - Manipulació d'instruments musicals amb cura, respecte i ordre. - Emprar el recurs de la percussió corporal com a possibilitat comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> - Resoldre la tasca correctament acabant-la en el temps previst amb una execució correcta. - Usar correctament els instruments i fer-se responsables del seu ordre i la seva cura. (vegeu rúbrica a l'annex 1)
Material i recursos	
<p>Música tradicional xinesa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sonidos Trascendentales (2020, juny 3) <i>Musica tradicional china conecta con la esencia china</i>. [Vídeo] https://www.youtube.com/watch?v=bq1GgWLMNBY&t=1144s <p>Conte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sennell, J. (2000) <i>El millor pretendent del món</i>. (1a ed.). Barcelona: La Galera. <p>Presentació amb <i>power point</i> d'alguns instruments tradicionals de la Xina.</p> <p>Peça per la percussió corporal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Club Super 3 (2018, maig 21) <i>Sardanava de la Xina</i>. [Vídeo] https://www.youtube.com/watch?v=ZQt0hP14Z90 <p>Formulari del <i>Classroom</i> (vegeu annex 4)</p>	
Desenvolupament de l'activitat	
<p>Introducció: (dimensió 1)</p> <p>En primer lloc, es demana que tots els alumnes es col·loquin al seu lloc i es realitza una petita presentació de la unitat didàctica i del seu fil conductor, els contes musicals.</p> <p>Seguidament, per ambientar el primer conte "El millor pretendent del món" es posa</p>	

una música ambiental xinesa i es fa un **penso musical**.

Per poder realitzar l'activitat correctament es demana als alumnes que tanquin els ulls així, es concentren plenament en l'audició.

La idea és que a partir d'aquesta els alumnes facin una **audició activa** i així, se situïn i ambientin amb el conte. Alhora, l'activitat serveix perquè reconeguin diferents elements teòrics de la música, reflexionin sobre el que els aporta, cap on els transporta, què és el que més els ha agradat... A més, és òptim fer una posterior reflexió sobre la diversitat de músiques que podem trobar al món.

Durant la roda d'intervencions és important que els infants respectin un ordre, atès que cal una escolta atenta per part de tots i valorar que totes les intervencions són bones. (15 minuts)

Part central: (dimensió 1 i 2)

Es presenta el conte titulat "El millor pretendent del món" adaptat per Joles Sennell i il·lustrat per Pau Estrada. A continuació, es comença a explicar utilitzant diferents recursos i elements musicals.

Pàgina 1 i 2: es reproduceix la cançó "Musica tradicional china conecta con la esencia china" de forma simultània a la narració de la història

Pàgina 3: fer corxera i negra amb el xilòfon quan es presenta el ratolí com a millor pretendent.

Pàgina 4: fer escales ascendents i descendents amb campanetes quan la història narra que van pujar i baixar muntanyes per anar a veure el sol.

Pàgina 5: fer negres amb els cocos per representar el sol.

Pàgina 6: fer quatre semicorxeres amb les cuixes quan es presenta el núvol com a millor pretendent. És òptim dir-ne nuvolada així, es pot relacionar el ritme amb les síl·labes.

Pàgina 7: fer blanques al pit arrossegant la mà i amb el paper d'embolicar tot ajudant-nos de la veu per representar el vent. És òptim dir bu-fa.

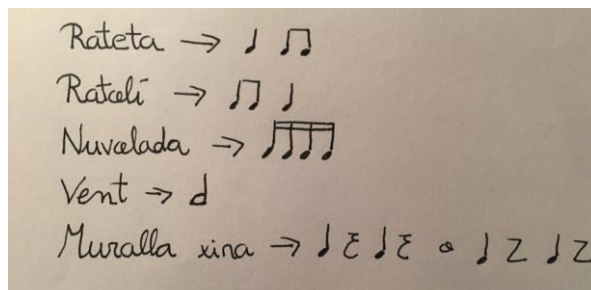
Pàgina 8: fer negra i blanca amb el pandero per representar la muralla xina.

Pàgina 9: quan la muralla parla del vent tornar a fer la percussió i llavors, quan esmenta el ratolí fer corxera i negra amb el carilló, però aquest cop més greus mentre es diu ratolí

Pàgina 10 i 11 torna a sonar de manera simultània a la narració la cançó "Musica tradicional china conecta con la esencia china".

S'acaba explicant que quan la rata i el ratolí es va casar van fer una gran festa i van

ballar una cançó. (10 minuts)

Activitats posteriors a l'explicació del conte: (dimensió 2)

La primera activitat se centra a **repassar les diferents figures rítmiques de cada personatge** de la història.

Seguidament, s'explicaran **sis racons** diferents que es faran a continuació al pati de l'escola amb grups de 3 alumnes heterogenis. Aquests grups estaran preparats prèviament per la docent.

És important que en aquest moment la docent **mostri i expliqui la rúbrica** que utilitzarà per avaluar el treball als racons.

Seguidament, ja es pot procedir a explicar els racons.

Els racons estaran dividits en dos blocs, 3 racons de melodia i 3 racons de ritme.

Per una banda, en el primer **racó de melodia** hi trobaran campanetes i un llibre on mostra partitures de colors, al segon, carillons i al tercer, xilòfons. En els dos últims racons els infants trobaran cèl·lules melòdiques per reproduir amb l'instrument.

Per altra banda, en **els racons del ritme** s'hi troben, en el primer, panderos, al segon cocos i al tercer cèl·lules rítmiques per reproduir amb el cos. En els tres racons els alumnes trobaran cèl·lules rítmiques per reproduir, però també es deixarà una estona de manipulació lliure.

És òptim que cada grup d'alumnes passi per un racó de melodia i per un de ritme.

(30 minuts)

Un cop els infants tornen a l'aula es fa una avaluació conjunta del treball als racons a partir de la rúbrica que s'ha mostrat prèviament.

La segona activitat consisteix en una **percussió corporal**. La docent haurà preparat prèviament la percussió corporal. Un cop comença l'activitat primer es posa un cop la

cançó als alumnes així ja la coneixen i comencen a interioritzar el ritme. A continuació, els alumnes s'aixequen de la cadira, en cas d'estar a l'aula, o es fa una rotllada amb distància entre ells fora el pati, i la docent va fent per parts, els diferents ritmes, i els alumnes van repetint. Un cop tots els alumnes els saben es posa la cançó i es comença. Els primers cops és òptim que el docent també faci la percussió corporal i fins i tot, que doni petites instruccions així tots els alumnes estan més tranquils i segueixen bé.

La cançó escollida es titula "Sardanova de la Xina". A partir de la cançó es treballarà la pulsació i el ritme propi de la sardana utilitzant la paraula ratolí. *(15 minuts)*

Finalment, els alumnes trobaran al **Classroom** un breu formulari que podran contestar a casa. Aquest, els servirà per repassar els continguts i alhora, serà útil per completar els criteris d'avaluació. No obstant això, s'aniran observant els alumnes durant totes les activitats.

És òptim preparar un formulari més complex i de reflexió pels alumnes de 4t i un de més senzill pels alumnes de 3r.

Títol de l'activitat		
Posem música a "Aladí i la llàntia meravellosa"		
Sessió		
Aula Alfàbrega: 4, 5 i 6	Aula Menta: 4, 5 i 6	Aula Farigola: final sessió 2, 3 i 4
Nivell	Tipus d'agrupament	Durada
3r i 4t de primària (aula internivell)	- Tot el grup-classe - Grups de 3 alumnes de treball heterogenis	3 hores cada grup.
Objectius d'aprenentatge		
<ul style="list-style-type: none"> - Desenvolupar habilitats de comunicació, expressió, comprensió i representació per mitjà dels llenguatges corporal, verbal, musical per tal de comprendre les intencions comunicatives dels altres infants i persones adultes i poder-se expressar correctament. - Treballar correctament en grup respectant i ajudant en el treball cooperatiu a l'hora de participar i realitzar activitats musicals. - Manipular els instruments amb cura i ordre. - Participar amb produccions col·lectives. - Desenvolupar la creativitat i l'expressió corporal per tal de musicar un fragment del conte utilitzant instruments convencionals, no convencionals i les possibilitats del propi cos. 		
Competències d'àrea per dimensions		
<p>DIMENSIÓ: Percepció, comprensió i valoració Competència 2: Utilitzar elements bàsics dels llenguatges visual, corporal i musical i estratègies per comprendre i apreciar les produccions artístiques.</p> <p>DIMENSIÓ: Interpretació i producció Competència 6: Interpretar música amb els elements i recursos bàsics del llenguatge musical. Competència 7: Emprar els elements i recursos bàsics del llenguatge escènic per expressar-se, interpretar i comunicar-se.</p> <p>DIMENSIÓ 3: Imaginació i creativitat Competència 8: Improvisar i crear amb els elements i recursos bàsics dels diferents llenguatges artístics. Competència 9: Dissenyar i realitzar projectes i produccions artístiques multidisciplinàries.</p>		

Continguts clau	Criteris d'avaluació
<ul style="list-style-type: none"> - Atenció, interès i silenci en l'escolta - Expressió de les idees, les emocions i les experiències que desvetllen les manifestacions artístiques. - Improvisació i creació col·lectiva a partir del fragment del conte, les possibilitats corporals i diversos instruments convencionals, no convencionals i les possibilitats del propi cos. 	<ul style="list-style-type: none"> - Identificar i verbalitzar les possibilitats sonores de les peces i compartir què suggereixen. - Mostrar respecte, responsabilitat i ajuda en el treball cooperatiu a l'hora de participar en projectes artístics col·lectius. - Resoldre la tasca correctament acabant-la en el temps previst, de manera creativa i acurada al fragment del conte - Usar correctament els instruments i fer-se responsables del seu ordre i la seva cura. <p style="text-align: center;"><i>(vegeu rúbrica a l'annex 2)</i></p>
Material i recursos	
<p>Cancó per la primera audició activa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sing King (2019) ZAYN, Shavia Ward- <i>A Whole New World (Karaoke Version)</i> [Vídeo] https://www.youtube.com/watch?v=OfwnWaFP_bc <p>Conte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vallverdú, J. (2003) <i>Aladí i la llàntia meravellosa</i> (2a ed.) Barcelona: La Galera. <p>Instruments convencionals i no convencionals: xilòfon, carilló, pals, caixes xineses, baquetes, maraques, ampolles de plàstic, paper de bombolles...</p> <p>Formulari del Classroom <i>(vegeu annex 3)</i></p> <p>Ordinador amb el programari adient per l'edició del vídeo</p> <p>Càmera de fotos o mòbil per dur a terme la gravació</p>	

Desenvolupament de l'activitat

Introducció: *(dimensió 1)*

En primer lloc, es demana que tots els alumnes es col·loquin al seu lloc i la docent inicia la classe posant la peça "A Whole New World" en versió *karaoke*. A continuació, es tornarà a fer un **penso musical**. Aquesta vegada, però estarà centrat en les següents dues preguntes: on us ha transportat la cançó? I què has sentit, quina emoció t'ha remogut, escoltar-la?

És molt important que l'audició sigui activa. Aquesta els permetrà ambientar el conte i alhora, adonar-se de tot el poder que té la música pels éssers humans. Per tal que això sigui així i es concentrin totalment en la música se'ls demana que tanquin els ulls mentre sona l'audició i llavors, que parlin de manera ordenada i que escoltin amb total respecte a la resta de companys. (15 minuts)

Part central: *(dimensió 2 i 3)*

Es **presenta el conte titulat "Aladí i la llàntia meravellosa"** adaptat per Josep Vallverdú i il·lustrat per Pep Montserrat. Aquest però, s'explica sense cap material, únicament **transmissió oral**. Un cop explicat el conte es crea un diàleg amb el grup-classe tot preguntant-los com ho podem fer per musicar el conte. Llavors, a partir del diàleg, docent i alumnes **musicaran el principi del conte**. És òptim que al principi la docent guiï la proposta i mostri exemples.

Alguns recursos que la docent pot donar als alumnes són els següents:

- *Pàgina 2: tocar una negra amb un pandero quan el terra es trenca i llavors, tocar una escala descendent amb un carilló quan baixa cap al fons del pou.*
- *Pàgina 3: quan apareix el gegant fer una escala ascendent amb el carilló i llavors, fer el diàleg del gegant cantant. Finalment, també es pot fer el "paf" fent petar els dits.*
- *Pàgina 4: quan torna a sortir de la llàntia tornar a fer una escala descendent o un soroll rascat amb algun instrument reciclat.*

A partir de les propostes que presenta la docent és òptim que els alumnes vagin coneixent les diferents possibilitats musicals dels instruments convencionals, els no convencionals i les possibilitats del propi cos.

Un cop amb el grup-classe s'hagin presentat diferents propostes es dividirà la classe amb diferents grups de treball de tres o quatre alumnes heterogenis. Aquests grups estan fets prèviament per tal que siguin equilibrats.

Un cop els alumnes estiguin amb el seu grup de treball se'ls assignarà un fragment del conte i seran els encarregats de musicar-lo. En aquest moment, és important

tornar a recordar la rúbrica per tal que els infants recordin el que se'ls valora i la importància de la seva actitud, el treball en grup, l'assoliment de la tasca i l'ús respectuós dels instruments.

És òptim que mentre els grups van pensant com musicar el fragment i ho practiquen el docent vagi passant per guiar, ajudar, observar i donar un *feedback* als diferents membres del grup.

Finalment, es **gravaran els diferents grups** representant el seu fragment. El docent serà l'encarregat d'editar el vídeo i penjar-lo al *Classroom* per tal, que els alumnes puguin ensenyar la feina feta a la família i en tinguin un record.

Per tal de tancar aquest segon projecte se'ls envia un altre formulari per fer al Classroom. Aquesta, servirà perquè els alumnes repassin els continguts i alhora, serà útil per completar els criteris d'avaluació. No obstant això, s'aniran observant els alumnes durant totes les activitats.

Finalment, per fer un tancament global de la unitat didàctica "La màgia dels contes i la seva música" s'establirà un **diàleg** amb tot el grup-classe preguntant-los quina proposta creieu que s'adequa més a l'ambient del conte? Per què? Què us ha transmès?... i se'ls projectarà el **vídeo** titulat "Aladí i la llàntia meravellosa musicals pels alumnes de Cicle Mitjà de l'escola Eiximenis."

La docent serà l'encarregada d'editar prèviament el vídeo.

Annex 3, Rúbriques d'avaluació**"El millor pretendent del món" musicat**

	EXPERT (9,5)	AVANÇAT (7,5)	APRENT (5,5)	NOVELL (2,5)
Identificar i verbalitzar les possibilitats sonores de la peces i compartir què suggereix.	Ha identificat i verbalitzat les possibilitats sonores de la peça i ha compartit què li suggeria.	Ha identificat i verbalitzat les possibilitats sonores de la peça o bé ha compartit què li suggeria.	No ha identificat les possibilitats sonores de la peça, no ha compartit què li suggeria però ha escoltat amb atenció les idees dels companys i la peça.	No ha identificat les possibilitats sonores de la peça, no ha compartit què li suggeria i ha interromput la dinàmica d'aula.

	EXPERT (9,5)	AVANÇAT (7,5)	APRENT (5,5)	NOVELL (2,5)
Actitud i interès en el treball en grup	Han treballat i s'han ajudat de forma equilibrada, amb consens i mostrant interès per la tasca.	Els hi ha costat posar-se a treballar però, s'ajudaven entre ells i mostraven interès per la feina.	Els hi ha costat posar-se a treballar i, tot i que mostren interès no s'ajuden entre ells.	Els hi ha costat molt posar-se a treballar. Els companys no es respecten gaire, discuteixen i no mostren interès.
Assoliment i execució	Han resolt la tasca correctament acabant-la en el temps previst. L'execució ha sigut correcta.	Han resolt la tasca correctament en el temps previst però, hi ha errors en l'execució.	Els hi ha costat resoldre la tasca correctament, tot i l'ajuda de les docents. L'execució conté petits errors.	Tot i l'ajuda de les docents no han resolt la tasca, no l'han executat, ni l'han sabut entregar a temps.
Ús respectuós dels instruments i responsabilitat del seu ordre i la seva cura	Han tingut cura dels diferents instruments i s'han fet responsables del seu ordre.	Han tingut cura de l'instrument però, en alguna ocasió se'ls hi ha hagut de recordar el seu ordre.	A vegades se'ls hi ha de recordar les normes de cura i ordre dels instruments.	Acostumen a no respectar l'ús dels instruments i no es fan responsables del seu ordre.

Posem música “Aldí i la llàntia meravellosa”

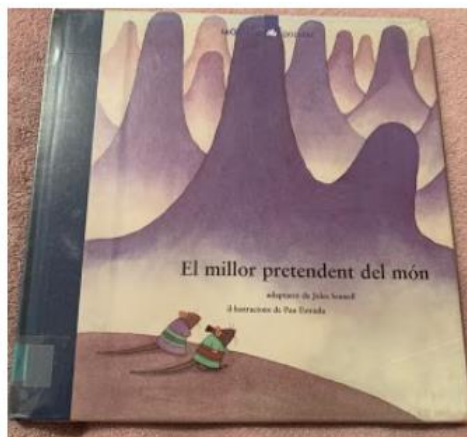
	EXPERT (9,5)	AVANÇAT (7,5)	APRENT (5,5)	NOVELL (2,5)
Actitud i interès en el treball en grup	Han treballat i s’han ajudat de forma equilibrada, amb consens i mostrant interès per la tasca.	Els hi ha costat posar-se a treballar però, s’ajudaven entre ells i mostraven interès per la feina.	Els hi ha costat posar-se a treballar i, tot i que mostren interès no s’ajuden entre ells.	Els hi ha costat molt posar-se a treballar. Els companys no es respecten gaire, discuteixen i no mostren interès.
Assoliment i execució	En la seva presentació queda clar d’inici, el desenvolupament i el final .	En la seva presentació un dels apartats no queda clar.	En la seva presentació dos dels apartats no queden clars.	Els tres apartats de la presentació no queden clars.
Assoliment i execució	Han utilitzat varietat de sonoritats i les han adequat en el text	No han utilitzat varietat de sonoritats, però s’han adequat al text.	Han utilitzat varietat de sonoritats, però no s’han adequat al text.	No han utilitzat varietat de sonoritats i no s’han adequat al text.
Assoliment i execució	La seva lectura ha sigut fluida, han vocalitzat i han utilitzat una bona entonació.	Un dels ítems anteriors no hi ha sigut present.	Dos dels ítems anteriors no hi han sigut presents.	Tres dels ítems anteriors no hi han sigut presents.
Ús respectuós dels instruments i responsabilitat del seu ordre i la seva cura	Han tingut cura dels diferents instruments i s’han fet responsables del seu ordre.	Han tingut cura de l’instrument però, en alguna ocasió se’ls hi ha hagut de recordar el seu ordre.	A vegades se’ls hi ha de recordar les normes de cura i ordre dels instruments.	Acostumen a no respectar l’ús dels instruments i no es fan responsables del seu ordre.

Annex 4, Formularis del Classroom

MÚSICA (3r) El millor pretendent del món

En enviar aquest formulari, es registrarà l'adreça electrònica maria@eiximenisgirona.cat. No ets tu? [Canvia de compte](#)

1- T'ha agradat l'explicació del conte "El millor pretendent del món"?

- Molt
- Força
- Una mica
- Gens

2- Explica quins instruments hi havia a dos racons del pati.

La vostra resposta

3- Quin racó t'ha agradat més? Per què?

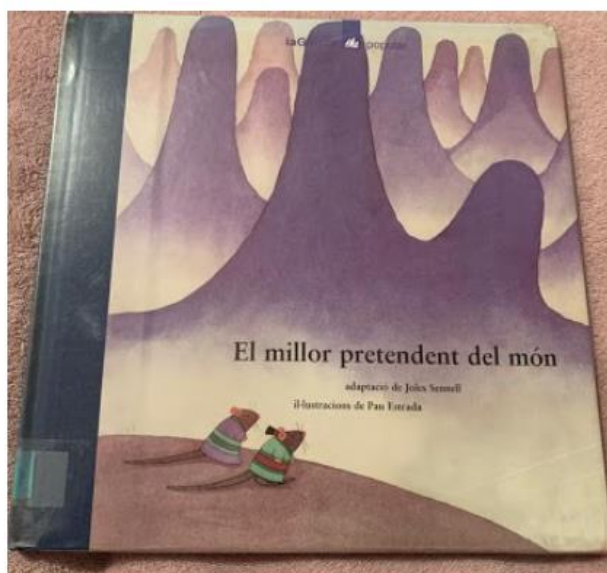
La vostra resposta

TASCA FINAL: Explica a la família o als amics el conte!

La vostra resposta

MÚSICA (4t) El millor pretendent del món

1- T'ha agradat l'explicació del conte "El millor pretendent del món"? Per què?

La vostra resposta

2- Explica quins instruments hi havia a dos racons del pati.

La vostra resposta

3- Quin racó t'ha agradat més? Per què?

La vostra resposta

TASCA FINAL: Explica a la família o als amics el conte!

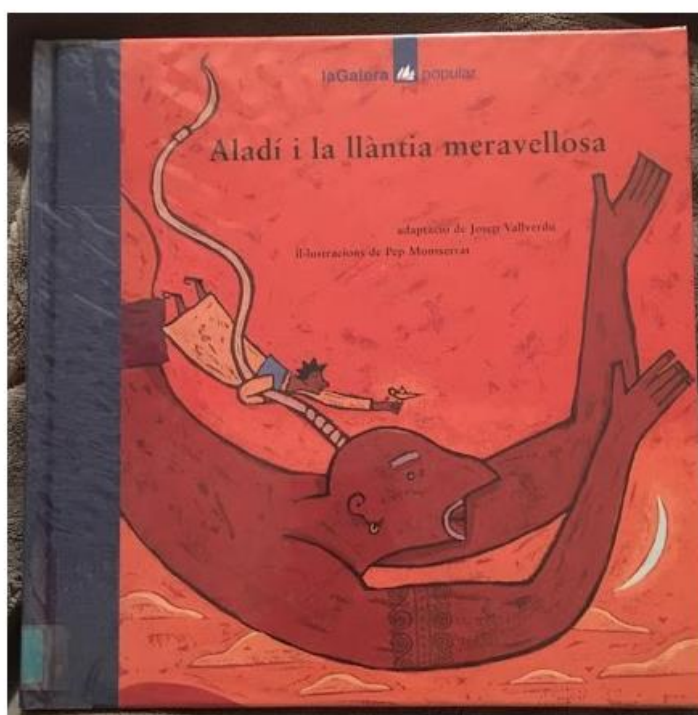
La vostra resposta

Envia

Imatge 1: Formulari 1 de 4t

MÚSICA (3r) Aladí i la llàntia meravellosa

Què ha estat el més senzill a l'hora de musicar el conte?

- Arribar a acords amb els companys del grup.
- Adequar la musicalitat amb el fragment del conte.
- Resoldre amb el temps previst la feina.
- Entendre el fragment del conte que ens ha tocat

I el més difícil?

- Arribar a acords amb els companys del grup.
- Adequar la musicalitat amb el fragment del conte.
- Resoldre amb el temps previst la feina.
- Entendre el fragment del conte que ens ha tocat

T'agrada llegir?

- Sí
- No

Tens ganes de llegir un conte?

- Sí
- No

Et serveix repassar el que hem fet a classe amb el formulari del Classroom?

- Sí
- No

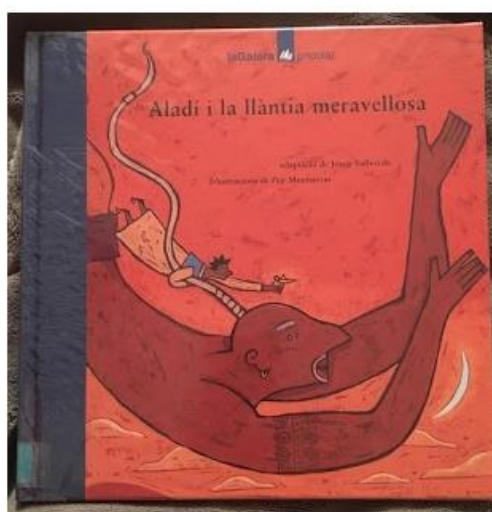
Gaudiu sempre dels contes i la música!

Envia

MÚSICA (4t) Aladí i la llàntia meravellosa

Què ha estat el més senzill a l'hora de musicar el conte?

- Arribar a acords amb els companys del grup.
- Adequar la musicalitat amb el fragment del conte.
- Resoldre amb el temps previst la feina.
- Entendre el fragment del conte que ens ha tocat

Per què?

La vostra resposta

I el més difícil?

- Arribar a acords amb els companys del grup.
- Adequar la musicalitat amb el fragment del conte.
- Resoldre amb el temps previst la feina.
- Entendre el fragment del conte que ens ha tocat

T'agrada llegir?

- Sí
- No

Tens ganes de llegir un conte?

- Sí
- No

Et serveix repassar el que hem fet a classe amb el formulari del Classroom?

- Sí
- No

Et serveix repassar el que hem fet a classe amb el formulari del Classroom?

- Sí
- No

Gaudiu sempre dels contes i la música!

Envia

